СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК L. Ч. 263. Джерзі Ситі, Н. Дж., середа, 23-го грудня 1942. No. 263. Jersey City, N. J., Wednesday, December 23, 1942. VOL. L.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE

Проект Силуваної Праці

ВАШИНГТОН. — Голова комісії людської сили, Пол МекНот, одержав до своїх рук проект нового военного акту, на основі котрого згадана комісія моглаб присилувати кожну особу в Злучених Державах Америки виконувати таку роботу, яку їй призначить згадана комісія. Проект того акту уложив адв. Гренвил Кларк, що укладав акт примусової поборової служби до збройних сил Америки. В компетентних колах Америки вже від якогось часу застановляються над впровадженням подібного акту. Пол МекНот перед конгресом недавно заявив, що такого акту потрібно, коли хочемо якслід використовувати нашу людську силу. Тому треба припускати, що такий акт вже в короткому часі буде ухвалений конгресом.

РОЗКОЛ В ЮГОСЛАВІЇ СПРИЧИНИЛА РОСІЯ

ВАШИНГТОН. — Кореспондент „Н. И. Таймсу" Герольд Календер, яктеж редактор заграничних справ газетного синдикату Скрипс Говард, Филип Симс, доносять з Вашингтону, що причиною, чому тепер серед повстанчих військ Югославії розпочалась така кривава межусобиця, є те, що Росія втрутилась туди і нацькувала одних проти других. Росія створила там „партизанів", котрими керують комуністи. Ті партизани поборюють армію, ген. Мігайловича, що є проти комуністів. У висліді між тими двома групами ведеться кровава боротьба, з котрої користають німці й італійці. Свої відомости згадані кореспонденти опирають на інформаціях одержаних у вашингтонських дипльоматичних колах. Вони також згадують письменника Луїса Адамика, що хоч сам належить до лівих, проте стверджує, що в югославянських повстанчих збройних силах роздор повстав на тлі комунізму. Адамик з одного боку осуджує за те югославянський уряд у Лондоні, мовляв, він є „апізерський", а з другого, осуджує Совети, кажучи, що можливо Совети хочуть в Югославії запровадити комуністичний режім.

БОЇ В ОКОЛИЦЯХ БУНА

АМЕРИКАНСЬКА КВАТИРА В АВСТРАЛІЇ. — Союзні війська, що недавно здобули японську базу Буну, тепер зводять далі боротьбу з тими японськими частинами, що висіли далі на північ від Буни. Ті частини не представляють великих сил. Союзні війська розбили ті сили на дві части і взяли від них новопобудований ними летунський майдан.

Націсти Відгрожуються, що Вжиють в Югославії Трійливого Газу

ЛОНДОН. — Югославський уряд на вигнанню подає, що німецька команда в Югославії оголосила, що вжие трійливого газу проти сербів, якщо ген. Дража Мігайлович не заперестане боротьби. Німці мали вже розпочати новий терор, палячи села і масово виарештовуючи населення. Розстріляно 35 осіб в одній місцевости за те, що доставляли поживу четнікам ген. Мігайловича. Також заповіджено, що за кожного вбитого німецького повітового комісаря розстрілюватимуть 100 югославських закладників. Ще подається, що в Загребі, в Хорватії, розстріляно вісім хорватських школярів, а 12 інших засуджено на досмертну тюрму.

АЙЗЕНГОВЕР КОМАНДУВАВ ҐІБРАЛЬТАРЕМ

КАЇРО (Єгипет). — Виявилось, що в перших днях американського наїзду на Північну Африку американський ґенерал, Двайт Д. Айзенговер, командував Ґібральтарем, славною британською фортецею. Це був перший випадок за двісті років, що „чужинець" був комендантом отсеї британської твердині.

МІНИ ПЕРЕШКОДОЮ СКОРОГО НАСТУПУ

КАЇРО. — Вправді аліянтські війська вже посунулись вперед на 150 миль від Ель Агейлі в Лібії, то проте можнаб було ще скорше наступати на втікаючого ворога, колиб не повно мін, якими обсадили німці дороги.

АМЕРИКАНЦІ ПОМАГАЮТЬ КИТАЙЦЯМ

ЧУНҐКІНҐ. — Китайці спинюють наступ японських сил на китайську провінцію Юнан, а американські летуни помагають їм налетами на Ляшіо, в східній частині Бурми, де находиться знамеените летунське поле і звідки зачинається Бурменський Шлях.

ВЕРТАЄТЬСЯ ДОМІВ.—Можемо собі уявити, з якою радістю витала родина капітана Едія Рикенбекера, коли він вертався домів. Сцена відбулася на летничому майдані в Вашингтоні. Рикенбекера цілює його жінка, приглядаються їх два сини, з котрих старший є кадетом военної фльоти.

ЗЛОЧИННЕ ОШУСТВО У ВИРОБІ ВОЄННИХ ПРОДУКТІВ

ВАШИНГТОН. — Федеральна лава присяглих узнала винуватими пятьох завідуючих фабрикою дротів і каблів, Анаконда, що міститься в Меріон, Інд. Та фабрика виробляла поганої якости дроти і каблі, та віддавала їх до армії. А щоб викрутитись від провірки, вона підставляла фальшиві інспекційні апарати. Прокуратор Бидел заявив, що цього роду ошуство є крайно огидне. Бо воно наставляє на неймовірне ризико вояків американської армії, що внаслідок того можуть тратити своє життя. Частина тих дротів і каблів пішла також до Советів, звідки наспіли нарікання на якість продуктів.

КОМУНІЗМ ПРИЧИНОЮ ЗІПСУТТЯ ДІТЕЙ.

НЮ ЙОРК.— Голова нюйорського виховного товариства, д-р Міло МекДоналд, в своїм звіті заявив, що причиною того зіпсуття, що нині існує по нюйорських школах, є ширення комуністичних наук. Багато нюйорських учителів має комуністичні переконання. А багато є таких, що ніяких переконань не мають, але йдуть сліпо за комуністами і виконують їх накази. Ті учителі ширять серед дітей матеріялістичний світогляд та підкопують в них мораль. З черги це викликує бутність і непослух серед дітей, а навіть ріжні розбишацькі напади на своїх зверхників.

ПАЙКУВАННЯ ОПАЛОВИХ МАТЕРІЯЛІВ.

ВАШИНГТОН. — Державні власти далі закликають власників домів, в котрих печі огріваються оливою, щоб вони чимскорше перемінювали ті печі на вуголь. Це відноситься головно до великих підприємств, котрі щороку зуживають десятки, а то й сотки тисяч ґальонів паливної оливи. Але для власної вигоди добре поступлять і власники малих домів, вони переміняють печі, бо по 25 січня цього року мабудь зовсім паливної оливи не стане. Економічний адміністратор Дж. Бирнс заявив, що коли ходить про паливну оливу то не можна подавати яких небудь потішаючих надій. Дотичні власти почали вже навіть пайкувати новий вуголь. Деякі великі підприємства, як Стендерд Ойл Ню Джерзі, або ланцюх театрів Ворнер Бродерс, що спалюють річно сотки тисяч ґальонів паливної оливи, поперемінювали свої огрівальні апарати на вуголь. Також архиепископ Ню Йорку, Франціс Спелман, закликав католицькі кола, щоб поперемінювали огрівання церков, шкіл, шпиталів і інших закладів на вуголь.

МІСЬКІ УРЯДНИКИ ХОЧУТЬ ПІДВИШКИ.

НЮ ЙОРК. — Урядники і робітники міста Ню Йорку внесли масові прохання на руки міської ради, щоб та піднесла їм на 15% платні. Вони доказують, що в Ню Йорку в останнім році все значно подорожіло і далі дорожіє, а їх платні залишаються на старім місци. Міська рада правдоподібно вволить їх волю.

РОЗВОДИ В СТЕЙТІ НЕВАДА ВАЖНІ.

ВАШИНГТОН. — Найвищий суд розглядав справу розводів в стейті Невада, у звязку з апелем подружої пари О. Б. Вилйемс, котрій стейтовий суд в Норт Каролайна закинув, що вони два рази побрались. Вони попередньо дістали розводи від своїх перших подругів в стейті Невада, але норткаролайнський суд не узнав тих розводів, кажучи, що вони поїхали до Невади на короткий час, аби лише легким коштом дістати розвід. Найвищий суд признав розводи в стейті Невада, в котрім знаходиться ославлене місто Ріно, важними. Коли розвід осягнено після всяких приписів, говорила більшість суддів найвищого суду, то він є вповні леґальним. Два судді були проти того рішення. Вони обстоювали право кожного стейту реґулювати справу подружжя так, як він уважає за найкраще для нього.

ЛІКАРСЬКІ НАВЧАННЯ ПО ШКОЛАХ.

НЮ ЙОРК. — Департамент нюйорського шкільництва відмовився подавати по школах лекції про венеричні недуги і їх причини. Зате департамент зговидився, щоби в суботи ті лекції подавали лікарі з департаменту здоровля. У висліді ті лекції по школах розпічнуться вже в найкоротшому часі. Їх завданням буде повчити малолітних хлопців і дівчат про небезпеки венеричних недуг, та що робити, коли хто вже тої недуги набрався. Статистика останніх місяців виказала, що та недуга починає чимраз більше поширятись серед малолітної шкільної дітвори.

ДЕНЬ ФАРМЕРСТВА.

ВАШИНГТОН. — Конґресмени з центральних полудневих стейтів, в котрих переважає фармерство, заявили, що день 12 січня, назначений президентом як „день фармерства", буде по їх стейтах належно вшанований. В той день американська нація має застановитись над тою ролею, котра їм припала в цій війні, а саме — роля прохарчування нації і союзників.

СОВЄТСЬКА ОФЕНЗИВА ДОСЯГАЄ НА ПОЛУДНІ ГРАНИЦЬ УКРАЇНИ

МОСКВА. — Не тільки з советських военних звідомлень, але теж і з німецьких, виходить, що Совети повели на полудні велику офензиву, що має за ціль здобути Ростов і таким чином вхопити в засідку німецьку армію з міліона вояків, що находиться на Кавказі й біля Сталінграду. Про ту офензиву можна сказати, що вона вже доходить до границь України та посунулась вперед в однім дні на 15 миль. Німці намагаються спинити її розгін, але це не вдається. Наразі є загрожений залізничий вузол Мілерово на залізничій лінії Москва-Ростов, що є для німців дуже важним пунктом. Офензива та, кажеться в советських комунікатах, триває покищо 6 днів, а вже знищено німецьку силу з 45,000 вояків, що погибли, або попали в полон. Ще далі кажеться, що німецький відступ не відбувається „в порядку", як це бувало, але є „здеморалізований", бо вояки втікають, не зважаючи на величезні военні добра, що їх залишають.

ЗМУШУЮТЬ ПОЛОНЕНИХ ДО ОБОРОННИХ РОБІТ

МОСКВА. — Советське Інформаційне Бюро подає, що має докази на те, що німецька команда під Сталінградом вживає советських полонених до ріжних „военних робіт", що „противиться усім міжнародним зобовязанням".

ЗАЛИШАЮТЬ „СПАЛЕНУ ЗЕМЛЮ".

МОСКВА. — Ралф Паркер, американський кореспондент, подає, що німецькі війська, що тепер відступають наслідком советських наступів, нищать усі будинки та взагалі все, що їм попаде. З цього кореспондент заключає, що самі німці відчувають, що вони вже до тих місцевостей більше не повернуть.

СТАЛІНГРАД БУДЕ ВИЗВОЛЕНИЙ.

МОСКВА. — Таке передає кореспондент Юнайтед Прес з советсько-німецького фронту під Сталінградом. Каже, що таке є переконання серед загалу вояків і офіцирів. І не тільки це. Вони тепер свято переконані, що ворог буде розбитий. Каже, що Совети забрали останніми часами стільки военної добичі, що вона сама вистарчає, щоби узброїти до 10 піхотних і тенкових дивізій.

НЕ ПРИВЯЗУЮТЬ ВАГИ ДО НАРАД.

БЕРН (Швайцарія). — Замітне, що націстівська пропаґанда майже не згадує за дводневні наради, що відбулись в осідку Гітлера, а в яких брав участь ґраф Чяно, італійський міністер заграничних справ. Кажеться, що вирішено на них „координацію щодо военної тактики на Середземнім морі."

ЩО ПОДИКТОВАНО ЛЯВАЛЕВИ?

БЕРН. — Пієр Ляваль, голова французького кряду, почув від Гітлера, що йому ще дається можність „направити" отсей „злочин", що його доконано в пристані Тульон високими французькими офіцирами. За ту „зраду" має тепер Франція виставити армію з 250,000 вояків, якаб боролась на всіх фронтах по стороні Німеччини. Це є останне „ласкаве" слово Гітлера для Ляваля і Франції. Отим вони мають дати доказ, що рішені „щиро й тісно співпрацювати". Як це станеться, тоді доперва, заявив Гітлер, буде можна думати про „мировий договір". Ще кажуть, що нова французька армія малаб бути вжита головно для німецької окупаційної служби в Польщі.

НОВИЙ ПЛЯН РАТУВАННЯ ЖИДІВ.

ЛОНДОН. — До Лондону прибув М. Шерток з Палестини, що переговорює від імени Джуїш Ейдженсі з британським урядом, щоб Аліянти перебрали на себе кошти вдержування тих жидів, що їм вдається втекти спід влади націстів до невтральних країв.

КАЛЬКУТА ЗАВАЛЕНА АМЕРИКАНЦЯМИ.

КАЛЬКУТА (Індія). — Американські кореспонденти доносять, що в Калькуті тепер всюди видно американських хлопців, що прибули сюди на різдвяну відпустку, шукаючи якихось розривок. А це ідеальне місто для таких цілей, бо змодернізоване й має всі вигоди з доброю їдою, а навіть з „білими жінками", з якими можна танцювати, а це рідкість в Індії. Є теж там знамениті театри і концерти. Але не бракує болота і пороху і маси жебраків, що не дають перейти вулиці. . .

ХОТІЛИБ ВИДІСТАТИСЬ З РОСІЇ.

СТОКГОЛЬМ (Швеція). — З Мадярщини доходять вісти, що уряд намагається видістати з Росії мадярські частини. Кажеться, що мадяри мають вже досить війни з большевиками, а хотілиб воювати на заході. Має бути ще пять мадярських дивізій біля Воронежа. Також слідні деякі розходження між націстами і мадярами щодо відношення до жидівських і польських полонених. Тих останніх, що втікли до Мадярщини по розвалі Польщі, мадяри досі не віддають Німеччині, чого вона домагається.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

І Не Лише Для Вояків

Одним з фактів великанського значіння в цій війні є розпорошення американських збройних сил по всіх закутинах світа. Цей факт заставляє американських вояків і моряків зіткнутися з людьми інших народів, інших вір, культур. З тої безпосередности стичности вони винесуть певно неодно наставлення, яке останеться для них часто вирішальним впливом на все дальше життя.

З тої причини підняти треба видання департаментом війни книжечки для наших вояків у Північній Африці про те, як поводитися супроти мешканців цеї частини світа. Як усяке видання того роду, вона має безпосередню ціль наладнати як найкраще відносини між окупаційними військами й тубильцями; одначе вона може теж піддати неодну здорову думку про те, як відноситися взагалі до людей чужих народів, вір, мов і культур.

Книжечка передовсім звертає воякам увагу на те, що населення Марокка й Альжиру є переважно магомеданської віри. Та віра має певні строгі правила, до яких християни не звикли, як: многоженство, заборону вживання свинини, вина. Якби такі постанови не виглядали з нашого становища, книжечка радить воякам показувати для релігії Ісляму пошану й остерігає їх перед усякими арґументами за релігію.

Книжка повчає далі про різні народні звичаї населення Північної Африки. Передовсім щодо наставлення до жіноцтва. Не знаючий цих звичаїв чужинець може стрінутися з дуже прикрими наслідками з рук музулманських мужчин, якщо він дозволив би собі на яку з тих річей, які є дозволені в його краю, а в краях Ісляму заборонені, як: заговорювати собі з чужою жінкою на вулиці, штовхати її, або хочби вдивлятися в неї. Книжечка радить поводитися так, як цього вимагає музулманський звичай; навіть до того, що вийшовши на подвіря дому, візвати голосно жіноцтво закрити обличча на прихід чужого чоловіка.

Неменше цікаві поучення про правила етикети при купні, відвідинах, стрічі. Книжечка ще раз і ще раз пригадує, що американські вояки стрінуться з різними правилами, які їм можуть видаватися дивними, але вона видно не радить їм навчати тубильців американських звичаїв, а приняти в зносинах з ними їхні правила.

Найрозумнішою з усеї книжки можна назвати остаточну загальну пораду: Памятайте, що людей, які різняться від вас обичаями або звичаями, ще не можна з тої причини вважати диваками. Книжка могла би сказати, що це й є признакою справді розвиненої людини та що те й є власне признакою дикаря, що людину іншої віри, мови чи культури зараз уважає людиною нижчого рівня, нижчої культури, малощо не дикуном, навіть здеморалізованим, може навіть злочинцем.

Маймо надію, що багато з тверезих поглядів книжечки буде примінено й в самій Америці в відносинах між ґрупами різних вір, мов і культур.

Затрівожені!

Каже Ґебельс, націстівський міністер пропаганди, через радіо таке: „Маємо всьо, чого треба, щоб виграти ту війну". Що німці мають ще велику армію та добрих ґенералів, в те ніхто не сумнівається. Що націстівська влада обдирає з поживи всі краї, що є під її окупацією, щоби тільки сяк так заспокоїти німецьке населення, це теж правда. І що інші поневолені німцями народи будуть гинути з голоду, а німці ще будуть жити, що заповідає Ґебельс, це теж правда. Але чи це вже все, щоб виграти війну?

Видно, що ні, коли націстівська пропаганда, хоч сама не дозволяє нікому слухати вістей з чужих країв, передавання з тих країв, тепер передає дещо таке, що досі збувала мовчанкою. Бо нема великого дива, як ця пропаганда обнижує перемоги Обєднаних Держав, чи навіть неправдиво представляє можливости американської воєнної продукції, що вона наділі робить, бо це можнаб ще вважати „воєнною стратеґією", підбиванням німецького духа і надії на перемогу. Та виявляється, що націстів найгірше вдаряє тепер щось інше, що діється по боці Аліянтів, зокрема в Англії й Злучених Державах. Тим іншим є ті соціяльні реформи, про які тепер так багато говориться і пишеться, а які належатимуть до програми „нового ладу", що має бути заведений демократіями в цілому світі.

Націстівська пропаганда весь час дурить німців ще й соціяльними „осягами", що їх принесли Німеччині Гітлер і націзм. Вона постійно громить „гнилу" демократію, неспосібну до ніякого відродження і поступу. А тут зявляється в Англії, де того націсти найменше сподівались, такий соціяльний плян, що хоч ще невикінчений, але вже дає звичайній людині змогу свобідно й без нужди жити, а крім того краще соціяльне обезпечення „від колиски до гробової дошки" ніж те, що видумали і перевели в життя націсти. З того, що говориться про ті реформи в Англії видно, що вони ще мусять бути удосконалені. Значить, що там подбають про ще кращий плян соціяльного обезпечення. Про те саме, мимоходом кажучи, думають теж і в Злучених Державах. Що більше! Як в Англії так і в Злучених Державах приходять до того самого заключення, що таких реформ треба теж і в усіх інших краях, бо так не може бути, щоб в одних краях люди були забезпечені й ситі, а в інших ні, бо саме це дає притоку до революцій і нових воєн.

Усе те є для „націй панів", себто для нацистів, дуже не на руку. Вони відчувають, що ось такі соціяльні реформи, що їх демократії рішені завести, є сильніші навіть і від військової сильної Німеччини, як і від дуже спосібних німецьких ґенералів. Ось і тому націстівська пропаганда тільки тепер присвячує місця тій „новій" зброї Аліянтів. Націстівська верхівка відчуває, що й тут понесла поразку. І то в часі, коли їй не ведеться теж й на воєнних фронтах.

Шукання Одного Шляху

Людина не заперестане говорити про свою хворобу так довго, доки її не позбудеться, або доки та хвороба не перенесе її у другий світ. Розєднана суспільність не заперестане говорити про єдність так довго, доки не осягне тої єдности, або доки не розібється на такі дрібні кусники, що перестане бути суспільністю.

Тема про єдність не переводиться і в нас. А причиною тої теми є власне брак отої єдности. Треба ствердити, що голоси про єдність далі зводяться в нас вбільшости до прикмет нашого характеру, зокрема наших провідних одиниць, а не до поглядів і переконань тих провідних одиниць. „Нема в нас згоди, бо ми заздрісні, ненавидимо себе, в тій ненависти ми завзяті; ми маємо склонність нищити все, а не будувати, віримо чужим, а не своїм", і т. п.

Все це може бути правдою і вбільшости є нею. Правдою є, що до єдности потрібно відповідних прикмет характеру, та що серед наших провідних одиниць є чимало таких, що їх прикмет характеру не мають. Але неправдою є, що всі наші провідні одиниці тих додатних прикмет не мають і що розєднання у нас коріниться виключно в відємних прикметах характеру. Ще є інші причини того розєднання, а саме: брак вироблених і виразних політичних поглядів на справи, брак одної провідної думки. Без виразного погляду і виразних провідних думок шкода говорити про єдність, шкода апелювати до сумління і дошукуватись причин розєднання в відємних прикметах душі. Навіть коли характери будуть чисті, як хрусталь, без виразних напрямних вони єдности — (це є динамічної єдности) — не осягнуть. Найвище осягнуть застій, безділля.

Вираз „суспільна динаміка", серед нас не має багато прихильників. Проте мусимо добре обзнакомитись з тим виразом, коли хочемо розвязувати в нинішних складних часах ріжні спірні питання, зокрема питання суспільної єдности. Те слово докладно розбирають інші народи. Ми мусимо йти їх слідами. В добі скорих моторів не можна до перегонів ставати з возом і волами. Суспільний поступ відбувається не лише в ділянці техніки і матерії. Він теж відбувається в умах людей, в їх поглядах на справи, в їх засадах, їх суспільних устроях. Треба йти з духом часу.

„Мир", пише в своїй книжці норвезький державний муж, С. Дж. Гамбро, котрий з черги ті слова бере від Комітету Служби Американських Приятелів, „є динамічним способом, при помочи якого можна усувати несправедливість, осягати поправки і лікувати зло". „Мир, як всі думаючі люди нині годяться, не є інертним, пасивним положенням, лише кінетичною, діючою засадою".

Це значить, що мир, єдність, порозуміння серед людей, не можна утотожнювати зо спокоєм, бездільністю. Мир повинен бути активний, діючий. Праця, що відбувається після одного згідливого пляну, творить мир, єдність. Без одного пляну, на котрий годиться більшість, не можливо створити справжньої єдности. Найвище можна осягнути застій, розєднання.

З цього далі виходить, що коли ми в нашій суспільности хочемо осягнути єдність, справжню діючу єдність, а не застій і безділля, то говорім більше про якийсь виразний плян праці, а не лише про прикмети свойого характеру. Від пляну треба зачинати вже, хочби тому, що добрі чи лихі прикмети характеру можна розпізнати щойно на тлі якогось виразного пляну. Коли якась особа має перед собою виразну думку, виразний плян, а вона той плян розбиває, не даючи на її місце нічого кращого, можна заключати, що та людина має відємні, шкідливі прикмети характеру. Але коли якась людина блудить думками, висказує раз такий а раз сякий плян, бо ні звідки не видно якогось одного виразного провідного пляну, то тоді годі приписувати їй руїнницькі склонности.

Щоб краще зілюструвати повищі теоретичні слова, перейдім до практики, до нашого положення в Америці. Ми в Америці не маємо виразних плянів праці, коли ходить про наше американсько українське життя й поміч поневоленим братам у старім краю. Правда, події накидають нам програму нашої роботи і ми хапаємось за те, або те.. Але всі ми відчуваємо, що це робота доривочна, а не заздалегідь плянована. Горячково ми шукаємо за якоюсь провідною думкою в тих змінливих обставинах. Та думка зачинає вже зарисовуватись і можна мати найкращу віру, що вона остаточно втілиться в якийсь виразний скристалізований політичний погляд і плян.

Ці речі ми повинні собі виразно говорити тому, бо ми є справжні демократи. Лише платні аґенти якихось чужих провідних центрів не потребують між собою робити рахунку сумління, бо того сумління вони ніколи не мали і не мають. Вони діставали прикази щось хвалити і не роздумуючи вони це хвалили. Діставши другого дня приказ щось гудити, вони з усією силою це гудили. Без встиду і без викидів сумління. Це їх робота виконувати сліпо приказ свойого пана: „паслушать, не разсуждать". Все, що виходить від їх пана, є знамените, чудесне! Він все найкраще придумує, а платним аґентам залишається лише виконання того, що вгорі придумано. Отож вони виконують, без дискусії, без сумнівів без застанови.

Справжні демократи, котрі речі укладають своїм власним мізком і власною волею, мають ріжні сумніви. Деколи вони роблять помилки. Вони є смертні люди і такими себе представляють. Сумніви вони виявляють дискусією, ріжницею поглядів, висвітлюванням справи зо всіх боків. Помилки, поповнені не в лихій вірі, вони мають настільки моральної відваги, щоб їх викривати. Їх власне сумління є найвищим суддею в їх роботі, тому вони час до часу те сумління провірюють.

Ця війна поробила чимало несподіванок навіть найбільшим умам. Помилки робили знамениті, старі і досвідчені політики найбільших держав. Ті помилки могли траплятись і траплялись серед нас. Першою такою помилкою було серед декого з нас це, що не передбачено, що Америка не залишиться все невтральною, а вступить до війни по боці Англії. Другою помилкою було це, що не передбачено довготи війни. Третою помилкою — не брано в рахубу, що будучий світовий лад укладатимуть в першу чергу англьо-саксонські народи. За ними йшли інші помилки.

Ці засадничі помилки були перешкодою в знайденні одного пляну праці. Думка, що Америка все залишатисьме невтральною, дозволяла декому надто свобідно висказуватись, хочби лише в академічнім тоні, на ріжні міжнародні справи, опираючи ту свободу на конституції Америки. Забували вони на те, що як будемо в війні, то тоді до голосу прийдуть не лише конституційні права, але й воєнні. Забували вони також, що їх тактичні помилки, хоч серед нормальних обставин цілковито невинні, використають вороги українських визвольних змагань й при помочи них викликатимуть в Америці про нас усіх шкідливу опінію. Якщоб на цю справу був точно вироблений погляд ще далеко до війни, можна булоб уникнути багато помилок, уложити не один плян праці і причинитись багато до тої діючої суспільної єдности. Та думалось — Америка від війни далеко, тож можна й таке робити.

Друга помилка, що війна вже ось ось закінчиться, мала подібні наслідки. Маючи таке переконання, що війна потриває дуже коротко, не було рації укладати на час війни якийсь плян праці. Пощо? Зачекаємо, як війна скінчиться і все виясниться. Й донині ми чекаємо на те закінчення війни, дорікаємо собі за брак пляну праці і бовтаємо суспільну енергію в замкненім кітлі, спалюючи її хіба на свари. Те саме з третьою помилкою, що нема тут що робити, бо не наша країна, чи її союзник Британія, рішатиме про долю европейських країв. Такий погляд також робив кожний плян суспільної роботи безпредметовим.

Це є причини нашого розєднання. І чи нам подобається, чи ні, ми мусимо ті причини називати по імені, а не шукати їх де інде. Тимбільше, що вже тепер на нашім американсько-українськім горизонті зарисовується радісне явище: Кристалізація цього політичного погляду, вихідна точка з нашого положення: Світ по перемозі союзників має бути перебудований на засадах Атлянтійського Чартеру. Зрозуміло, що за ті свободи навіть по війні треба буде ще кожному народови змагатись зокрема. Ясно і зрозуміло, також, що тими свободами втішатисьмуть в першу чергу не ті народи, що мали склонність поневолювати інших, чи навіть співпрацювати з гнобителями, лише ті, що за ті свободи вже підчас війни проливали свою кров. Український нарід проливає свою кров за ті свободи. **Нашим завданням є ще більше заохотити його звідсіля до тої боротьби, а водночас виявити ту його боротьбу перед тими, що рішатимуть по війні про долю світу.**

ІВАН ФРАНКО

Основи Суспільности

Повість

17)

— Ах, то делікатне діло! — гаряче промовила пані Олімпія. — Секретне діло, котрого я не повиннаб розголошувати. Ну, та вам, як старому приятелеви... — і вона, добре обчислюючи ефект свого слова, через стіл протягла свою руку, не зовсім іще позбавлену красоти й елястичности, і мягко стиснула нею костомахи, обтягнені поморщеним жовтим перґаміном, що становили руку о. Нестора. — Ви знаєте, який у мене Адась красавець, який приємний у товаристві, як уміє подобатись жінкам. Ох, я то давно говорила, що не наука, не знання, не служба, а красота й товариські таланти будуть основою його щастя. І подумайте собі, одна молода княжна, — прізвища не можу вам сказати, — смертельно влюбилася в нього. Вродлива як ангел, а маюча... Ну, про те нема що й говорити. Досить сказати, перша партія на ввесь край!

— Ну, то дуже гарно! Дай Боже щасливо!

— Певно, певно, що гарно; я з усього серця бажаю Адасеви поводження в тім ділі. Та все таки власне це діло робить мені величезний клопіт.

— А то чому?

— Бачите, в нашім стані такі діла не уладжуються так шасть-прасть. Тут із обох боків ідуть довгі пертрактації, переговори, іноді навіть формальні шпіоновання. Тут усе обдумується, обчислюється. І характери, і склонности та вподобання обоїх молодих, і їх життя, ступінь освіти та вся минувшина аналізуються з обох боків на фамілійних радах скрупулятно,і життя батьків, близьких свояків, і вся, так сказати, ґенеальоґія підпадає під гостру критику. Ну, та з тим усім я спокійна. Наш рід хоч не княжий, та все таки ні стародавністю, ні традицією, ні блеском заслуг тамтому не уступить, а минувшина і прикмети Адася також не боїться критики.

Злобні іскорки живіше замиготіли в очах о. Нестора. Пані Олімпія, чуючи їх погляд на своїм лиці, схилила очи й сильніше стисла руку о. Нестора.

— Ну, ні, — додала вона, відповідаючи немов на якийсь невисказаний ним закид, — про це не думайте! Так глибоко критика не буде входити. Та інша річ мене тривожить, — фінансовий бік справи. Правда, тут критика другої сторони не мусить бути така гостра, та все таки... Прийдеться приймати й віддавати візити, все це одно, знаєте, що значить при теперішньому стані нашого маєтку. Скільки тут треба вложити, щоб привести до відповідного порядку помешкання, будинки, тоалету, стіл і все, чого треба. Та бо на тім не досить. Треба показати, що Адась господарює, що вміє дбати про маєток, уміє адмініструвати своїм і чужим добром. Він власне почав на фільварку будувати горяльню...

— Чув я, чув про цю його фантазію! — буркнув о. Нестор.

— Чомуж це фантазія? Адже горальня одинокий промисел, котрий приносить честь шляхтичеви й дає певний дохід.

— Нехай і так! Але як же це він розпочинає будувати горальню, не маючи в кишені грошей, а тут іще програє в додатку півтора тисячі? Хіба фантасти або безумні так роблять.

— Зовсім ні, панотче! Зрозумійте його ситуацію! Між товариством, у котрім він тепер обертається, є також брат його будучої богданки. Той брат грає в карти, закликає Адася, ну, годіж хлопцеві відмовити і Адась програє. Той самий брат буває іноді в Адася на фільварку в гостині, і нині, мабуть, буде, і, знаючи, що Адась має думку про його сестру, пильно придивляється господарству і прислухується до господарських плянів Адася. Щож природнішого, як висунути на перший плян збудування горальні? Бачите тепер, що одно і друге стоїть у звязку, входить у плян нашої, скажу так, кампанії. Колиб тільки продержатись із честю якийсь час, довести плян до діла!

— Ну, так затягніть позичку!

— Не можна, панотче! Що вже там не кажіть, маєтність наша невеличка, а вся вартість її, вся слава нашої економії перед посторонніми власне в тім лежить: гіпотека чиста! Це так, якби хто панночці сказав найкращий комплімент. Я вже що інше думала, продати ліс, хоча він також немала принада й окраса нашої маєтности. Та тепер продавати його, то значить кинути його зовсім у болото, позбутися його зовсім півдармо. Тепер у дровяній торговлі застій, ціни доброї нема, значить, продаючи його тепер, ми зараз би скомпромітували себе ще гірше, ніж затягаючи позичку. Всякий би казав: ого, мусіло їх дуже притиснути, коли аж до такого нерозумного інтересу взялися. Може в зимі шанси поправляться, тоді, очевидно, я ліс продам і зможу очиститися від усіх зобовязань...

Пані не договорила і знов меляхолійно - благальним поглядом зависла на лиці о. Нестора. Та той мов не розумів, про що річ ішла. Він звільна шевелив губами, мов шепчучи щось без голосу. Голова його похилилася наперед, перегнулася трохи набік, немов він силкувався ловити вухом якусь далеку таємну вістку. В ту мить у повітрі загудів голос великого церковного дзвона, а зараз за ним заплакали й два менші дзвони:

— Бам-билю, бам-билю, бам-билю! бам! бам!

— А! Дзвонять на утреню! — сказав радісно о. Нестор і встав із крісла. — Даруйте, ясна пані, я мушу йти.

— Ну, а наше діло? — з виразом розчарування процідила пані Олімпія.

(Дальше буде).

СЕНАТОР ПРЕНТИС БРАВН, що кандидував у минулі вибори зо стейту Мишиґен і перепав, має стати наслідником Ліона Гендерсона в уряді адміністратора цін. Він є адвокатом по фаху.

КАСОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
ЗА ЛИСТОПАД 1942 РОКУ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	315.19
2.	193.23
3.	133.10
4.	73.30
5.	377.37
6.	45.99
7.	281.05
8.	279.08
9.	195.52
10.	161.08
11.	121.85
12.	106.92
13.	70.35
14.	51.73
15.	17.10
16.	91.72
17.	32.52
18.	114.35
19.	12.05
20.	283.26
21.	158.39
22.	191.10
23.	63.59
24.	121.18
25.	81.74
26.	27.11
27.	48.39
28.	144.27
29.	248.68
30.	74.77
31.	142.21
32.	34.53
33.	127.54
34.	50.66
35.	80.76
36.	164.63
37.	108.75
38.	247.82
39.	393.20
40.	38.22
41.	40.99
42.	214.22
43.	66.93
44.	120.86
45.	325.95
46.	22.88
47.	64.16
48.	40.29
49.	24.61
50.	184.21
51.	63.22
52.	93.94
53.	106.99
54.	98.19
55.	69.93
56.	141.50
57.	246.66
58.	175.07
59.	233.50
60.	40.15
61.	48.65
62.	100.82
63.	428.17
64.	134.86
65.	237.64
66.	93.53
67.	206.72
68.	21.12
69.	165.13
70.	267.36
71.	57.65
72.	64.75
73.	93.70
74.	52.78
75.	222.66
76.	329.54
77.	83.47
78.	122.03
79.	21.09
80.	77.13
81.	187.30
82.	71.04
83.	224.11
84.	80.49
85.	191.86
86.	200.44
87.	209.39
88.	8.49
89.	43.64
90.	236.69
91.	427.96
92.	24.19
93.	59.47
94.	642.36
95.	48.76
96.	263.58
97.	172.21
98.	134.34
99.	186.38
100.	141.20
101.	52.84
102.	763.08
103.	138.33
104.	235.61
105.	213.78
106.	343.11
107.	51.61
108.	123.37
109.	156.03
110.	8.86
111.	35.61
112.	278.49
113	73.38
114.	54.47
115.	80.58
116.	60.75
117.	104.84
118.	78.99
119.	49.81
120.	220.91
121.	189.34
122.	58.17
123.	192.37
124.	109.28
125.	286.95
126.	95.02
127.	269.20
128.	31.04
129.	32.13
130.	403.23
131.	17.50
132.	154.32
133.	209.55
134.	105.44
135.	71.50
136.	212.46
137.	183.89
138.	76.35
139.	64.44
140.	88.84
141.	39.46
142.	133.70
143.	201.75
144.	55.55
145.	65.89
146.	339.45
147.	565.03
148.	44.31
149.	66.83
150.	147.58
151.	159.45
152.	51.48
153.	9.57
154.	44.65
155.	550.77
156.	173.78
157.	26.91
158.	298.60
159.	95.74
160.	116.21
161.	197.74
162.	46.89
163.	185.16

Відділ	Заплатив
164.	339.27
165.	99.37
166.	36.60
167.	110.27
168.	213.63
169.	43.22
170.	258.48
171.	56.82
172.	48.13
173.	101.70
174.	41.55
175.	239.42
176.	219.31
177.	170.82
178.	184.77
179.	259.24
180.	87.33
181.	150.50
182.	188.66
183.	92.40
184.	20.12
185.	77.89
186.	51.12
187.	43.12
188.	60.56
189.	6.82
190.	41.56
191.	157.88
192.	274.81
193.	82.39
194.	88.93
195.	52.85
196.	55.74
197.	33.17
198.	43.67
199.	77.64
200.	292.80
201.	46.88
202.	42.45
203.	92.35
204.	1,341.58
205.	21.41
206.	546.07
207.	93.70
208.	66.50
209.	71.58
210.	79.41
211.	225.21
212.	66.27
213	360.41
214.	31.39
215.	86.71
216.	27.97
217.	455.63
218.	240.04
219.	349.05
220.	147.76
221.	696.72
222.	34.74
223.	707.49
224.	57.63
225.	11.75
226.	73.18
227.	52.34
228.	90.37
229.	181.75
230.	286.12
231.	21.46
232.	69.99
233.	37.52
234.	167.57
235.	159.63
236.	184.75
237.	265.09
238.	316.00
239.	327.73
241.	129.73
242.	294.06
243.	75.11
244.	21.24
245.	150.65
246.	96.17
247.	287.24
248.	74.49
249.	39.30
250.	13.49
251.	256.61
252.	203.26
253.	101.32
254.	159.66
255.	62.55
256.	71.85
257.	34.37
258.	35.37
259.	202.40
260.	59.14
261.	45.29
262.	85.35
263.	56.48
264.	90.22
265.	57.54
266.	152.09
267.	103.62
268.	134.69
269.	24.70
270.	263.32
271.	99.59
272.	35.13
273.	31.83
274.	228.73
275.	113.42
276.	343.46
277.	313.60
278.	35.59
279.	19.21
280.	183.27
281.	201.88
282.	15.08
283.	166.78
284.	109.32
285.	16.60
286.	67.95
287.	23.42
288.	296.38
289.	42.09
290.	87.01
291.	144.58
292.	758.01
293.	117.00
294.	48.52
295.	202.60
296.	381.89
297.	17.98
298.	103.13
299.	67.84
300.	138.56
301.	169.30
302.	13.35
304.	116.21
305.	232.58
306.	35.23
307.	83.50
308.	135.71
309.	39.67
310.	166.36
311.	22.86
312.	87.92
313.	17.55
314.	24.08
315.	20.61
316.	403.98
317.	102.08
318.	136.34
319.	111.53
320.	146.26
321.	92.45
322.	68.14
323.	82.32
324.	221.25
325.	466.63
326.	102.37
327.	38.80
328.	24.47

Відділ	Заплатив
329.	34.35
330.	287.80
331.	201.99
333.	127.49
334.	298.73
335.	55.98
336.	240.31
337.	21.81
338.	307.70
339.	117.94
340.	19.24
341.	135.24
342.	189.99
343.	129.76
344.	91.81
345.	111.00
347.	160.81
348.	76.40
349.	38.72
350.	180.69
351.	59.53
352.	117.56
353.	56.24
354.	21.45
355.	74.14
356.	20.91
357.	66.48
358.	108.79
359.	128.86
360.	28.78
361.	1,624.41
362.	76.44
363.	139.89
364.	507.59
365.	77.91
367.	377.08
368.	42.97
369.	286.97
370.	277.55
371.	279.78
372.	82.96
373.	89.70
374.	68.20
375.	115.03
376.	32.86
377.	19.06
378.	30.05
379.	193.57
380.	47.49
381.	26.38
382.	29.39
383.	271.09
384.	42.52
385.	303.22
386.	47.13
387.	19.51
388.	189.18
389.	26.31
390.	119.17
392.	21.63
395.	32.08
396.	90.20
397.	11.02
400.	113.21
401.	45.20

Відділ	Заплатив
402.	21.05
403.	255.38
404.	61.60
405.	100.58
406.	201.31
407.	60.25
408.	34.88
409.	66.23
410.	18.45
411.	46.46
412.	83.63
413.	66.49
414.	125.19
415.	31.27
417.	9.41
418.	16.20
419.	4.44
420.	196.06
421.	60.25
422.	132.95
424.	14.79
425.	12.96
426.	36.12
427.	42.76
429.	30.86
431.	25.44
432.	467.65
433.	81.35
434.	30.96
435.	39.06
436.	32.14
437.	28.77
438.	39.57
441.	221.75
442.	27.58
443.	31.43
445.	21.42
446.	55.14
448.	38.64
449.	13.59
450.	16.28
452.	32.11
454.	11.04
455.	26.87
456.	16.82
457.	49.35
458.	98.12
459.	14.99
460.	8.73
461.	52.87
462.	26.66
463.	17.16
464.	31.87
465.	4.83
466.	33.10
467.	8.38
469.	153.24
471.	34.06
473.	179.45
474.	12.13
475.	22.74
476.	140.67
477.	130.82
478.	43.82

Доплачено до вкладок за членів Згоди Братств з їх спеціяльного фонду ____ 309.40

З місячних вкладок від членів обезпечених в нових родах обезпечення ____ $60,870.11

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	12.00	221.	3.05
5.	2.42	225.	11.01
19.	1.58	230.	3.81
28.	12.03	234.	17.64
30.	9.53	237.	2.68
33.	7.91	243.	23.15
37.	16.20	245.	1.06
39.	30.74	257.	2.84
65.	14.02	262.	1.41
70.	3.80	268.	2.93
83.	2.86	274.	1.49
90.	12.64	275.	14.56
101.	2.84	276.	3.54
102.	4.96	277.	2.02
106.	7.23	278.	1.15
108.	4.72	284.	3.37
112.	4.62	286.	36.07
117.	4.46	292.	1.83
125.	3.61	298.	3.05
127.	5.65	305.	6.82
139.	2.35	316.	1.41
142.	8.40	321.	3.73
143.	10.49	328.	2.01
147.	26.08	334.	2.28
151.	8.12	335.	5.31
161.	1.92	336.	6.35
170.	4.94	342.	14.57
181.	1.57	349.	5.24
185.	6.68	358.	1.62
189.	3.49	361.	2.48
194.	81	367.	3.51
206.	3.96	370.	6.26
209.	4.26	371.	1.30
216.	13.18	384.	28.93
217.	2.74	388.	15.42

З місячних вкладок від членів обезпечених в старім роді обезпечення ____ $ 506.71

Разом з місячних вкладок від членів	$61,376.82
Відсотки від бондів	5,093.75
Відсотки від морґеджів	1,479.22
Відсотки від членських позичок	1,516.09
Відсотки від нотів	41.80
Чинш від реальностей	13,103.32
З переносу резерви і інших фондів за переписаних дітей до дорослих членів У. Н. Союзу	618.30
Уневажнена дивіденда	16.10
Відділові урядники заплатили на податок „совшел секюриті"	79.81
З переносу з молодечого департаменту виплаченої нагороди за лікарів	6.00
Зворот виплаченої запомоги з запомогового фонду	32.00
Уневажнені нагороди лікарям і відділ. урядникам	16.27
Надвишка при виміні канадійської валюти	11.44
Сплати морґеджів	3,662.18
Сплати членських позичок	5,960.50

Сирітські части по бл. п.:

в. 47 Рачук Марія	178.93
в. 133 Залепський Гр.	150.00
Разом	$93,342.53

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 10 Мадзік Григорій	$1,000.00
в. 47 Рачук Марія	500.00
в. 59 Венґрин Марія	500.00
в. 66 Тишко Марія	1,000.00
в. 130 Бундаа Роман	1,000.00
в. 133 Залепський Григорій	500.00
в. 136 Кос Олекса	1,000.00
в. 211 Бороденко Мартин	1,000.00
в. 229 Баковська Марія	1,000.00
в. 234 Бержанська Йосифина	1,000.00
в. 242 Клебаш Семен	1,000.00
в. 253 Мишоловська Катерина	1,000.00
в. 279 Іванучин Франко	750.00
в. 293 Лесневич Полі	30.30
в. 421 Каспир Гарасим	500.00

Інші виплати посмертного фонду:

Грошеві звороти	761.18
Податок за канадійські інвестиції	19.15

Виплати з фонду Згоди Братств:

Доплачено до вкладок за членів Згоди Братств з їх спеціяльного фонду ____ 309.40

Виплати сирітського фонду по бл. п.:

в. 78 Стажецький Семен	88.39
в. 95 Морикін Іван	164.08
в. 110 Чайковська Анна	197.25
в. 110 Чайковський Петро	261.50
в. 161 Буняк Кирило	547.33
в. 221 Козак Йосиф	280.67
в. 277 Нестерук Іван	135.08
в. 380 Маркович Стефан	39.00

Запомоги з запомогового фонду:

в. 7 Рифун Павло	35.00
в. 10 Журав Григорій	35.00
в. 16 Мирдак Пайза	25.00
в. 39 Заставний Йосиф	25.00
в. 58 Романяк Семен	35.00
в. 63 Кухта Марія	25.00
в. 63 Опалка Філярет	35.00
в. 65 Світич Іван	35.00
в. 69 Дяків Йосиф	35.00
в. 70 Боднарчук Іван	35.00
в. 70 Сидор Михайло	35.00
в. 73 Настасовська Софія	25.00
в. 78 Шайняк Михайло	35.00
в. 78 Ізденський Іван	35.00
в. 94 Курчак Іван	35.00
в. 100 Свердан Іван	35.00
в. 100 Ґабля Анна	25.00
в. 103 Бариляк Іван	35.00
в. 104 Гаврилко Іван	35.00
в. 106 Магас Станислав	25.00
в. 150 Кішков Генріета	25.00
в. 155 Білінська Агафія	25.00
в. 164 Паркер Анна	20.00
в. 164 Солтишин Михайло	25.00
в. 170 Грабар Василь	35.00
в. 206 Схаб Параскевія	25.00
в. 206 Корнелюк Марія	35.00
в. 207 Дзвіник Марія	20.00
в. 219 Кравець Микола	35.00
в. 260 Харків Ева	30.00
в. 263 Роїк Марія	25.00
в. 263 Лобур Марія	25.00
в. 284 Хусалович Семен	35.00
в. 296 Бойко Марія	25.00
в. 299 Смерека Антін	35.00
в. 301 Галущак Ярослав	25.00
в. 303 Королевят Катерина	25.00
в. 303 Полік Тимко	35.00
в. 305 Самусь Софія	25.00
в. 308 Данько Федор	25.00
в. 316 Яніцький Іван	50.00
в. 336 Сич Володимир	35.00
в. 336 Рой Микола	35.00
в. 388 Бобяк Василь	25.00
в. 390 Сазенко Марія	25.00
в. 401 Кикіш Анастазія	25.00
в. 408 Демкович Филип	25.00
в. 448 Сіснецький Михайло	25.00

Виплати адміністраційного фонду:

Свобода за орган	3,595.00
Платня головного уряду	900.00
Чинш за офіси У. Н. Союзу	750.00
Платня помічних сил	524.00
Нагорода за нових членів	482.50
Відзнаки для членів	398.64
Кошти подорожі і репрезентації	195.54
Лікарі за нових членів	149.00
Свобода за друки і праці	146.64
Видатки канцел. на пошту	100.00
Канцелярійні прибори	48.92
Чищення машин	39.00
„Совшел секюриті" за відділових урядників	29.12
Телефон	25.60
Вода	6.00
Асекураційні журнали	3.98

Інші виплати:

Податок, вода, світло, паливо і інші виплати на реальностях ____ 18,158.94

Інвестиції готівки:

Позички членам ____ 176.00

Разом $41,752.21

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем жовтня 1942 року остала	$506,534.38
Прихід за листопад	93,342.53
Разом	$599,876.91
Розхід за листопад	41,752.21
Готівка з кінцем листопаду 1942 року остає	$558,124.70

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 558,124.70
Морґеджі	1,102,375.60
Бонди	3,042,985.59
Реальности	975,475.03
Позички членам	565,943.91
Друкарня і книгарня	11,507.28
Ноти	1,425.00
Разом	$6,257,837.11

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпечення	$5,593,805.02
Посмертний фонд старого роду обезпечення	73,989.28
Адміністраційний фонд	182,225.17
Резервовий фонд	12,894.05
Запомоговий фонд	86,897.96
Народний фонд	13,227.73
Конвенційний фонд	16,329.80
Contingent Fund for protection of Inv. & Mort.	167,694.53
Фонд Згоди Братств	25,933.81
Сирітський фонд	84,839.76
Разом	$6,257,837.11

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. касієр.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	6.30
2.	8.32
3.	3.15
4.	1.80
5.	9.00
6.	1.80
7.	18.45
8.	9.68
9.	12.40
10.	1.58
11.	10.80
12.	65
13.	8.10
14.	2.48
15.	88
16.	3.40
17.	6.58
18.	90
20.	7.45
21.	6.75
22.	3.55
23.	2.48
24.	4.28
25.	3.40
26.	2.70
27.	23
28.	7.88
29.	6.75
30.	8.33
31.	4.50
33.	11.50
34.	3.38
36.	12.60
38.	7.45
39.	22.28
40.	75
41.	2.48
42.	5.87
43.	3.15
44.	5.18
45.	11.26
46.	45
47.	1.58
48.	6.10
50.	7.88
51.	2.03
52.	9.70
53.	2.70
54.	3.60
55.	5.65
56.	7.20
57.	10.80
58.	4.28
59.	6.75
60.	1.13
61.	6.53
62.	1.80
63.	23.18
64.	7.65
65.	9.75
66.	15.60
67.	4.05
69.	1.13
70.	3.60
71.	2.25
73.	3.15
74.	6.08
75.	7.00
76.	11.26
77.	3.45
78.	7.16
79.	1.13
80.	2.03
81.	3.60
82.	2.05
83.	4.95
84.	7.87
85.	17.80
86.	6.08
87.	7.88
88.	23
89.	1.13
90.	10.35
91.	13.30
92.	2.25
94.	18.00
95.	1.80
96.	12.40
97.	10.15
98.	4.95
99.	5.85
100.	2.50

Відділ	Заплатив
102.	15.30
103.	1.80
104.	2.25
105.	3.82
106.	4.50
107.	2.70
108.	90
109.	7.65
112.	9.25
113.	4.28
114.	70
115.	1.25
116.	6.75
117.	1.13
118.	2.95
119.	1.35
120.	5.18
121.	10.13
122.	2.25
123.	4.05
124.	4.74
125.	13.28
126.	5.63
127.	8.78
128.	2.25
130.	21.00
132.	2.25
133.	1.80
135.	5.18
163.	11.93
137.	9.23
138.	3.85
139.	2.95
140.	4.95
141.	90
142.	11.05
143.	7.33
144.	5.18
145.	4.95
146.	2.70
147.	27.45
148.	3.60
149.	3.15
150.	25.20
151.	9.00
154.	70
155.	7.45
156.	8.80
157.	68
158.	10.13
159.	7.40
160.	3.83
161.	3.60
162.	68
163.	2.03
164.	38.02
165.	7.65
166.	75
167.	5.63
168.	2.25
169.	1.35
170.	9.90
171.	7.20
172.	8.10
173.	3.68
174.	2.48
175.	9.00
176.	9.00
177.	3.60
178.	4.95
179.	5.85
180.	9.90
181.	25
182.	3.15
183.	90
185.	5.18
186.	6.75
187.	45
188.	5.63
191.	6.30
192.	9.24
193.	3.00
196.	2.70
198.	1.00
199.	1.13
200.	71.65
201.	3.60
202.	2.70
204.	114.53
205.	2.95
206.	19.35
207.	2.94

Відділ	Заплатив
208.	90
209.	90
210.	1.35
211.	6.53
212.	4.05
213.	8.55
214.	40
217.	18.90
218.	5.40
219.	23.17
220.	2.03
221.	38.03
222.	2.25
223.	20.70
224.	4.05
225.	2.88
227.	1.80
228.	3.65
229.	9.45
230.	14.40
231.	90
232.	3.40
233.	5.75
234.	7.42
235.	9.68
236.	7.43
237.	11.48
238.	42.15
239.	32.18
241.	1.40
242.	15.30
243.	3.83
244.	90
245.	2.93
246.	69
247.	10.35
248.	5.85
250.	1.35
251.	9.25
252.	8.21
253.	3.80
254.	10.58
255.	4.30
256.	3.15
257.	1.13
258.	3.15
259.	7.20
260.	12.75
261.	3.60
262.	3.38
263.	68
265.	3.38
266.	7.20
267.	1.13
268.	4.28
269.	90
270.	8.10
271.	7.20
272.	1.80
273.	2.70
274.	12.60
275.	1.13
276.	11.70
277.	21.15
278.	1.13
279.	1.13
280.	6.75
281.	25.65
282.	1.58
283.	8.35
284.	2.05
286.	90
287.	1.58
288.	9.00
289.	3.60
290.	90
291.	9.45
292.	31.27
293.	7.43
294.	1.12
295.	5.40
296.	17.80
297.	68
298.	70
299.	6.30
300.	9.90
301.	3.51
302.	68
304.	10.60
305.	4.73
306.	90
308.	3.85
309.	90
310.	5.85
311.	1.15
312.	4.30
313.	1.35
314.	25

Відділ	Заплатив
315.	25
316.	13.95
317.	4.73
318.	4.74
319.	9.45
320.	5.85
321.	4.73
322.	25
323.	6.10
324.	2.70
325.	3.60
326.	2.93
327.	1.58
328.	45
329.	25
330.	7.88
331.	4.30
333.	5.85
334.	11.03
335.	3.78
336.	5.40
338.	17.33
339.	2.05
341.	21.82
342.	6.25
343.	2.48
344.	3.38
345.	6.30
347.	9.00
348.	8.35
349.	2.70
350.	6.25
351.	2.70
352.	7.00
353.	3.38
355.	1.35
356.	1.80
357.	1.35
358.	3.15
359.	9.90
361.	96.30
362.	5.20
363.	7.20
364.	12.15
365.	6.53
367.	7.20
368.	1.13
369.	12.15
370.	3.38
371.	13.05
372.	3.37
373.	1.80
374.	1.13
375.	7.00
376.	1.35
377.	45
378.	3.20
379.	9.23
380.	6.75
381.	1.35
383.	17.55
384.	2.70
385.	9.45
386.	3.45
387.	10
388.	9.68
389.	2.25
390.	15.00
392.	70
395.	6.53
396.	1.80
400.	10.60
401.	2.05
402.	1.13
403.	3.15
404.	1.60
405.	90
406.	26.55
407.	1.60
408.	1.80
409.	1.60
410.	1.60
411.	50
413.	4.95
414.	8.10
415.	5.73
418.	3.84
419.	13
420.	9.00
421.	4.95
422.	30.38
424.	2.03
425.	2.47
426.	1.60
427.	9.45
429.	6.55
431.	1.12
432.	47.48

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
433.	1.35	460.	90
434.	3.60	461.	6.23
436.	2.25	462.	2.93
437.	1.82	463.	1.12
438.	3.50	464.	5.85
442.	8.78	466.	1.35
443.	6.75	467.	1.80
445.	3.38	469.	15.30
446.	2.25	471.	1.13
448.	1.13	473.	14.85
449.	1.60	474.	1.00
450.	3.82	475.	1.13
454.	90	476.	2.70
456.	10.25	477.	1.15
458.	6.52	478.	1.25
459.	2.25		

З місячних вкладок за членів обезпечених в клясах 1, 2 і 3 ____ $2,766.98

Відділ	Заплатив
5.	2.02
7.	2.60
8.	3.97
11.	11.78
15.	2.33
17.	4.42
19.	1.62
20.	77
28.	3.91
34.	2.39
38.	4.60
39.	7.39
47.	2.69
48.	1.88
51.	2.84
56.	5.71
57.	4.70
59.	5.60
60.	77
63.	16.09
64.	1.76
65.	5.58
77.	1.97
78.	2.95
82.	1.04
83.	9.46
85.	8.85
86.	22.58
89.	93
94.	17.96
96.	15.96
98.	1.06
99.	2.05
103.	4.88
105.	77
109.	2.72
119.	4.20
120.	88
126.	25.79
128.	1.89
130.	77
137.	2.00
142.	44.42
144.	1.84
146.	4.52
147.	2.77
149.	2.31
150.	77
153.	82
158.	15.60
161.	2.63
163.	15.11
164.	1.09
167.	1.86
170.	1.89
171.	12.03
174.	6.09
177.	16.77
180.	3.42
182.	3.72
183.	5.30
191.	8.72
192.	1.88
194.	2.00
196.	3.72
200.	15.15
202.	1.15
204.	56.14
206.	11.47
211.	1.99
213.	3.96
218.	6.91
219.	6.35
221.	6.46
223.	1.06

Відділ	Заплатив
226.	3.72
227.	2.87
230.	13.16
233.	1.07
234.	2.34
235.	98
236.	1.54
238.	8.85
239.	77
243.	3.29
244.	1.57
245.	5.16
247.	15.15
255.	2.10
256.	1.96
259.	1.96
260.	2.66
264.	7.07
265.	83
266.	28.34
270.	77
273.	3.18
274.	46
275.	2.10
276.	2.02
283.	3.28
287.	8.69
288.	1.90
289.	1.86
292.	1.86
293.	8.59
296.	2.65
305.	1.88
309.	77
310.	13.58
313.	4.55
316.	5.90
317.	2.33
319.	1.09
322.	1.54
324.	82
325.	14.82
329.	3.91
330.	50.24
331.	9.40
336.	18.26
338.	79
341.	23.37
343.	2.96
344.	1.54
347.	2.18
348.	1.94
351.	45
357.	68.04
364.	77
365.	53
367.	1.86
368.	4.90
371.	1.07
372.	1.86
374.	1.89
375.	3.88
378.	4.72
380.	9.77
383.	1.57
388.	45.36
390.	2.65
395.	77
400.	3.68
401.	2.90
414.	2.93
420.	8.69
421.	12.93
422.	23.67
427.	7.79

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
431.	3.45	458.	7.27
432.	48.38	461.	3.72
433.	13.25	462.	3.36
438.	2.98	469.	31.71
441.	23.00	473.	17.89
446.	9.43	476.	2.09
454.	1.07	478.	13.15
456.	1.86		

З місячних вкладок за членів обезпечених в клясах 4 і 5 ____ $1,188.96

Разом з місячних вкладок від членів	$3,955.94
Відсотки від морґеджів	763.43
Відсотки від бондів	312.50
Чинш від реальностей	773.50
Сплати морґеджів	956.95
Разом	$6,762.32

РОЗХІД:

Виплати посмертного фонду

Грошеві звороти	$ 121.21
Перенос резерви за переписаних членів до інших кляс обезпечення	535.76
Податок, вода, світло, паливо і інші виплати на реальностях	727.01

Виплати адміністраційного фонду:

Свобода за Ukrainian Weekly	600.00
Платня помічних сил	383.54
Свобода за праці і друки	51.02
Видатки канцел. на пошту	25.00
Перенос резерви за переписаних членів до інших кляс обезпечення	82.54
Лікарі за нових членів	6.00
Разом	$2,532.08

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем жовтня 1942 року остала	$ 96,625.34
Прихід за листопад	6,762.32
Разом	$103,387.66
Розхід за листопад	2,532.08
Готівка з кінцем листопаду 1942 року остає	$100,855.58

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$100,855.58
Морґеджі	129,608.99
Бонди	243,561.18
Реальности	50,000.00
Позички членам	155.00
Разом	$524,180.75

Стан довжний:

Посмертний фонд	$441,596.78
Адміністраційний фонд	82,583.97
Разом	$524,180.75

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. касієр.

ГОЛОВНИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗУ

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ:

ГОЛОВНИЙ ПРЕДСІДНИК:
МИКОЛА МУРАШКО,
81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ЗАСТУПНИК ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА:
ГРИГОРІЙ ГЕРМАН,
80 W. Jackson St., Wilkes-Barre, Pa.

ЗАСТУПНИЦЯ ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА:
МАРІЯ МАЛЄВИЧ,
344 Becks Run Road, Pittsburgh, Pa.

ГОЛОВНИЙ СЕКРЕТАР:
ДМИТРО ГАЛИЧИН,
81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ГОЛОВНИЙ КАСІЄР:
РОМАН СЛОБОДЯН,
81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

ДМИТРО КАПІТУЛА,
33 S. Hancock St., McAdoo, Pa.

Д-р ВОЛОДИМИР ҐАЛАН,
1134 Atwood Rd., Philadelphia, Pa.

Д-р АМВРОСІЙ Т. КІБЗЕЙ,
11903 Jos. Campau Ave., Detroit, Mich.

РОМАН СМУК,
1515 Estes Ave., Chicago, Ill.

СТЕПАН КУРОПАСЬ,
4101 N. Monitor, Chicago, Ill.

ГОЛОВНІ РАДНІ:

ПАВЛО ДУДА
947 Ottawa St., Windsor, Ont., Canada.

СТЕФАН СЛОБОДЯН,
4323 N. 16th St., Philadelphia, Pa.

ІВАН РОМАНИШИН,
711 Grove St., Irvington, N. J.

ТАРАС ШПІКУЛА,
1409 N. Lawler Ave. Chicago, Ill.

ВОЛОДИМИР ДІДИК,
6711 Rutland Ave., Detroit, Mich.

ҐЕНОВЕФА ЗЕПКО,
887 Boulevard St., Akron, O.

МИКОЛА ДАВИСКИБА,
41 Rosewood St., , Mattapan, Mass.

ЕВГЕН ЛЯХОВИЧ,
72-50 Manse St. Forest Hills, L.I., N.Y.

АНТІН ШУМЕЙКО,
1972 Ostwood Ter., Union, N. J.

ДМИТРО ШМАҐАЛА,
1504 E. 173rd St., Cleveland, Ohio

ЮЛІЯ БАВОЛЯК,
76 S. Tamaqua St., McAdoo, Pa.

АЛЬЖІРСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ.—У конференції в справах стратеґії в Альжірі взяли участь: ґенерал Айзенговер (наліво), французький адмірал Дарлян (посередині) і ґенерал Кларк.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Річні збори Бр. св. О. Николая, від. 106, відбудуться в неділю, 27. грудня, в годині 12. вполудне, зараз по Сл. Божій, в галі церковній, Оклей і Райс ул. Просимо всіх членів і члениць прийти бодай раз на рік та полагодити всі ті пекучі справи, котрі мусять бути полагоджені на річних зборах. Треба також закінчити спис членів за яку суму через 1942 рік закупили воєнних бондів. Буде вибір уряду на 1943 рік. Довгуючі члени мають заплатити свій довг. Просимо суспендованих членів прийти і заплатити свій довг, то будуть приняті наново. Просимо членів привести нових кандидатів у члени У. Н. Союзу. — Вц Любас, предс.; В. Єдинак, кас.; Г. Дацьків, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Річні збори 204 відділу відбудуться в суботу, 26. грудня, в год. 8:15 ввечір, в галі укр. прав. громади, 334 Тенсн вул. Збори відбудуться згідно з постановами статуту У. Н. Союзу й додаткових ухвал відділу. На тих зборах обовязково мають бути приявними всі члени відділу. Членські складки приниматимемо того дня перед зборами вже в год. 7 ввечір. — Е. Ляхович, предс.; М. Близнак, секр.

ШАРОН, ПА. — Тов. Вільна Україна, від. 386, повідомляє, що річні збори відбудуться в суботу, 26. грудня, в годині 8. ввечір, в галі церковній на Кларк Стріт. Просимо всіх членів явитись на цих зборах, бо є важні справи до полагодження, як також вибір урядників на 1943 рік. — Д. Кучмак, предс.; І. Лисогір, кас.; А. Попов, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Річні збори Бр. св. Володимира, від. 130, відбудуться в суботу, 26. грудня, в год. 8. ввечір, від ч. 30 Іст 7. вулиця. Обовязково кожний член повинен прийти на ці важні збори, вислухати звіт уряду за цілий рік, полагодити ванжі біжучі справи і вибрати новий уряд на 1943 рік. Просимо прийти на час. — За уряд: П. Стахів, предс.; К. Коваль, фін. секр.; М. Підгайний, кас.; І. Серединський, рек. секр.

ВЕСТ ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Повідомляємо членів Тов. Згода, від. 62, що **річні збори** відбудуться в неділю, 27. грудня, в годині 2. пополудні, в домі Ігнаца Розембала, 8023 Лайнс Еве. Уряд проситься всіх членів прийти на ці збори хоч раз на рік, бо будуть важні справи до полагодження і буде вибір нового уряду на 1943 рік. — За уряд: В. Волчанський, предс.; С. Прокіп, кас.; О. Турінець, секр.

ГУДСОН, Н. Й. — Річні збори Бр. св. Йосафата, від. 477, відбулися 13. грудня 1942. Вибрано той самий уряд на 1943. рік. На зборах ухвалено купити з братської каси за 200 долярів воєнних бондів, дати 100 долярів на докінчення будови церкви і 25 долярів на огріття галі, де відбуваються збори. — Лев Годованський, предс.; Михайло Кіцак, кас.; Ілько Лисогір, секр.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА ЛИСТОПАД 1942 РОКУ

ЗЛУКА ВІДДІЛІВ.

Від. ч. 449 в Скрентон, Па., злучився з відділом ч. 280, створивши один відділ У. Н. Союзу, під числом 280 в Скрентон, Па.

НОВІ ЧЛЕНИ.

В. 23. Бінковський Петро.
В. 30. Олденський Станислав.
В. 31. Чацьо Йосиф, Феценко Олена, Дзюбан Роман, Стах Петро, Процак Михайло, Вайда Теодор, Дзюбан Катерина, Томко Олена.
В. 59. Бакай Іван.
В. 61. Павло Катерина.
В. 63. Цеплій Василь, Баль Володимир, Пельц Іван.
В. 64. Паник Стефанія.
В. 69. Хархан Ізидор.
В. 81. Шуба Гілберт Іван.
В. 83. Максимчак Надія, Фелікс Петро, Фелікс Віра.
В. 94. Дзерис Марія, Негрич Вілям, Горен Марія, Копницька Стефанія.
В. 96. Дженисон Антін П.
В. 102. Гірняк Роман, Мамрич Павлина, Смоліло Едвард.
В. 117. Андрейко Олена.
В. 124. Драбик Іван, Весловська Марія.
В. 140. Пустельник Михайло.
В. 142. Левчак Омелян, Кацюпська Юлія.
В. 147. Вороняк Стефан.
В. 158. Лотоцький Михайло.
В. 171. Петренко Ігор.
В. 185. Наконечний Доналд.
В. 192. Ходак Іван.
В. 204. Боднарчук Стефан.
В. 206. Захарків Стефанія.
В. 219. Власюк Анна, Власюк Стефан, Власюк Олена, Власюк Вілям, Назар Марія.
В. 230. Сугій Юрій.
В. 232. Рак Олена.
В. 234. Костишин Стефан.
В. 239. Сенів Ольга.
В. 242. Угрин Михайло.
В. 248. Бабель Каролина Анна, Бабель Григорій, Кобилянський Іван Михайло, Задорожний Йосиф.
В. 261. Маліновська Катерина.
В. 271. Макітра Володимир Е.
В. 274. Федина Стефан, Лопушанський Франко, Мердич Йосиф, Мердич Іван, Кіхтан Марія, Лопушанський Марія, Мердич Павлина, Мердич Розалія, Мердич Стефанія, Федина Розалія, Федина Михайло, Федина Анна.
В. 279. Перду Анеля Анна.
В. 292. Кіптик Анна, Беньо Феній.
В. 299. Сидорович Стефан.
В. 300. Левіцька Катерина.
В. 316. Ковальчук Марія.
В. 321. Курило Вілям, Лоджук Феній.
В. 325. Дучес Зофія, Зандерс Едвард, Пагут Анна.
В. 331. Бурлякофф Фредерик, Мосічук Стефан, Бурлякофф Агапія, Коваленко Стефан.
В. 341. Косіковський Марія.
В. 347. Найда Володимир.
В. 348. Крут Анна, Ліщак Іван, Бурій Марія К., Крут Ольга.
В. 361. Демський Михайло, Томашовський Андрій, Кобилюк Юрій.
В. 364. Бджіль Ольга.
В. 369. Рекер Катерина.
В. 371. Кобланський Фелікс.
В. 383. Вісковська Павлина.
В. 388. Козак Іванна Федчак.
В. 419. Корчинський Христина, Паскович Павлина, Корчинський Антін.
В. 432. Гураль Зофія, Борковська Анастазія, Бурак Вілям, Ткач Анна, Остапчук Омелян, Мриглод Анна, Мазуренко Данило, Воробець Григорій, Брікнер Михайло, Остапчук Пилип, Марусяк Вілям, Гурій Григорій.
В. 433. Варениця Павло, Варениця Казимира, Подлесна Катерина.
В. 436. Паздрій Юрій.
В. 442. Бодник Анна.
В. 458. Українець Керика, Мальчик Петро, Голінка Петро, Ракочій Іван, Шугіт Анна, Барило Анастазія, Прибило Василь, Петращук Василь, Стахів Франко, Павчук Теодор, Міхловський Йосиф.
В. 462. Грегораш Петро.
В. 469. Косар Анна.
В. 473. Галай Стефан, Галай Анна, Побігушка Володимир.
В. 474. Мозур Анна.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО.

В. 9. Хомінець Іван.
В. 31. Чацьо Ева.
В. 42. Пентескуль Данило.
В. 56. Фалкон Катерина.
В. 63. Колодічек Олена Анна.
В. 78. Косинький Михайло.
В. 96. Філовят Михайло.
В. 97. Мельник Текля, Мельник Михайло.
В. 130. Богуцький Михайло.
В. 133. Присяжний Олекса, Лобур Анастазія.
В. 141. Гавура Омелян,* Гавура Емілія.
В. 157. Локман Михайло.*
В. 204. Олеско Анна.
В. 229. Кеселовський Сергій, Мняк Іван.
В. 259. Пелех Роман.*
В. 288. Барна Стефан.*
В. 299. о. Воронкевич Анастазій.
В. 304. Попелюк Андрій.
В. 338. Кудлик Іван.
В. 353. Гойзан Андрій.*
В. 365. Камінська Магдалена, Камінський Микола, Камінська Марія.
В. 390. Матьока Олена.
В. 412. Прислопський Михайло, Турок Іван.
В. 427. Галущак Дмитро,* Ващук Онуфрій.*
В. 441. Бас Теодор.
В. 445. Пупчок Петро.*

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 1. Ференц Семен.*
В. 21. Захарчук Марія, Захарчук Василь.
В. 116. Барон Марія.
В. 127. Кроглій Юрій.*
В. 136. Хома Григорій.*
В. 160. Кішенюк Ева, Кішенюк Йосиф.*
В. 181. Заходник Ірина, Заходник Мирослава, Заходник Евдокія, Заходник Марія, Заходник Ольга.
В. 221. Дитко Михайло,* Моглбавер Олена, Моглбавер Алфред,* Моглбавер Олена.
В. 230. Рапавий Анна.
В. 288. Пацала Юстина.
В. 341. Петрушинський Петро, Гладиш Михайло.
В. 371. Мосора Василь.
В. 384. Головатий Михайло.*
В. 464. Воробець Варвара, Воробець Василь.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС.

В. 56. Фалкон Катерина.
В. 194. Паячковський Іван.*
В. 231. Павлукович Станислав мол.*
В. 274. Федина Марія.
В. 275. Гречин Ореся.
В. 293. Чарнецький Володимир.*
В. 325. Сидорко Марія.
В. 473. Гук Ева.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ.

В. 9. Старвецький Йосиф, Старовецька Анна, Старовецька Ольга, Старовецький Михайло.*
В. 20. Шапула Стефан,* Ємчук Семен.
В. 22. Шедляк Марія, Шедляк Анна.
В. 24. Мичиховська Розалія.
В. 40. Макаровський Андрій.
В. 44. Третяк Елизавета.
В. 45. Зайшлий Олекса,* Юрков Стах, Юрков Марія, Юрков Герберт.*
В. 50. Панько Іван.
В. 53. Микитюк Вілям.*
В. 63. Пацю Ева; Романчик Йосиф,* Вархоляк Данило, Вархоляк Марія.
В. 64. Гаргано Олена.
В. 82. Джира Олекса мол.*
В. 102. Рейдталер Анна Р.
В. 104. Зельвак Володимир.*
В. 106. Дацьків Михайло,* Мадій Франко.*
В. 126. Кузмен Алфред Рудолф.*
В. 130. Петрик Катерина, Петрик Гнат, Гайд Ольга, Козіцький Михайло,* Максимюк Іван.
В. 144. Дрост Анна, Панько Анна, Фрич Іван.
В. 147. Букно Юрій,* Ярошак Ольга.
В. 155. Ханевич Володимир.*
В. 158. Годовська Анна, Годовська Перла.
В. 163. Нагірна Анна.
В. 168. Екерт Йосиф мол.*
В. 185. Пасевич Анна.
В. 219. Стови Анна.
В. 221. Гарис Михайло, Гарис Рей,* Галущак Волод.,* Павлик Нестор.*
В. 242. Стопій Анна, Стопій Михайло.*
В. 243. Шавала Текля.
В. 253. Щурко Лаврентій.
В. 258. Булка Олена.
В. 274. Ленеська Ольга.
В. 279. Корда Параскевія, Корда Василь.
В. 293. Орищин Іван,* Орищин Олена.
В. 300. Васильчак Микола.*
В. 304. Гаравус Михайло, Гаравус Ксеня, Кравс Михайло.*
В. 310. Гринцяк Анна.
В. 312. Дорош Павло,* Дорош Роман,* Гуцаль Олекса, Дорош Катерина.
В. 329. Ваврик Павло.*
В. 335. Бубен Антін,* Бубен Володимир Н.*
В. 363. Челядин Микола.*
В. 365. Цибрінська Антонина, Сабрінський Іван.*
В. 379. Санкій Теодор,* Шавалюк Юрій, Забитко Остап.
В. 385. [illegible] Йосиф.*
В. 390. Манила Франко, Собалевський Константин.
В. 395. Цибак Марія, Цвек Володимир.*
В. 400. Семівський Олекса.*
В. 405. Галенда Анна.
В. 413. Танчак Олена, Терещук Іван, Терещук Розалія.
В. 421. Батик Перла.
В. 433. Денега Елко, Осарчук Анна, Озарчук Іван.*
В. 435. Богдан Маріянна.
В. 448. Присташ Михайло.*
В. 457. Федик Микола.*
В. 478. Долішний Іван.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 200. Кішенюк Ева, Кішенюк Йосиф.*
В. 264. Гома Григорій,* Головатий Михайло.*
В. 281. Пюрис Реймонд.*
В. 306. Мосора Василь.
В. 318. Пацала Юстина.
В. 350. Кроглій Юрій.*
В. 432. Воробець Варвара, Воробець Василь.
В. 456. Гладиш Михайло.
В. 469. Петрушинський Петро.
В. 471. Масковіта Чарлс В.,* Масковіта Марія, Гефнер Йосиф П.*

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 56. Фалкон Катерина.
В. 194. Паячковський Іван.*
В. 231. Павлукович Станислав.*
В. 274. Федина Марія.
В. 275. Гречин Ореся.
В. 293. Чарнецький Володимир.*
В. 325. Сидорко Марія.
В. 473. Сташишин Ева.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗО ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ

В. 204. Тураш Евген.
В. 230. Козловський Теодор.
В. 287. Милянович Олена.
В. 306. Зварун Розалія.
9. 361. Монда Ольга.
В. 385. Нутсон Елнеора.

ПОМЕРЛІ ЧЛЕНИ.

В. 14. Папура Павло.
В. 47. Рачук Марія.
В. 53. Климко Стефан.
В. 58. Гузар Евген.
В. 59. Венгрин Марія.
В. 104. Рудик Антін
В. 130. Буидза Роман.
В. 133. Залепський Григорій.
В. 179. Онуфрій Іван.
В. 200. Карпович Антін.
В. 219. Мудровська Марія.
В. 221. Гриневецький Стефан.
В. 234. Бержанська Йосифа.
В. 237. Кінка Анна.
В. 242. Клебач Семен.
В. 251. Бурій Евстахій.
В. 306. Зварун Микола.
В. 308. Лесинанич Михайло.
В. 336. Клипка Йосиф.
В. 390. Паншин Анастазія.
В. 421. Каспир Гарасим.

ВПИСУЙТЕ СВОЇХ ДІТЕЙ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ І В ТАКИЙ СПОСІБ ЗАБЕЗПЕЧІТЬ ЇХ БУДУЧЧИНУ.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком листопаду 1942. року було в У. Н. Союзі повнолітних членів	30,512
В місяці листопаді 1942. р. принято нових	137
В місяці листопаді 1942. р. принято наново	37
В місяці листопаді 1942. р. принято з переступ. листами	33
В місяці листопаді 1942. р. принято з інших кляс обезпеч.	8
В місяці листопаді 1942. р. принято зо старого роду обезп.	—
Разом	30,727
В місяці листопаді 1942. р. суспендовано	96
Вм ісяці листопаді 1942. р. відійшли з переступ. листами	23
Вм ісяці листопаді 1942. р. відійшли до інших кляс	8
Вм ісяці листопаді 1942. р. відійшли до нового роду обезп.	—
Вм ісяці листопаді 1942. р. відійшли зо зворотом у готівці	6
Вм ісяці листопаді 1942. р. відійшли на безплатне продовження	—
Вм ісяці листопаді 1942. р. відійшли на виплачене обезп.	—
В місяці листопаді 1942. померли	21
Разом	154
З кінцем місяця листопаду 1942. р. в У. Н. Союзі було дорослих членів	30,573

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ І СУМАМИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

В клясі А.	на $ 250	5
В клясі А.А.	на $ 500	97
В клясі В.	на $ 750	16
В клясі С.	на $1000	200
В клясі В.В.	на $1500	7
В клясі С.С.	на $2000	2

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	479
В клясі О-1000	на $1000	323
В клясі О-1500	на $1500	5
В клясі О-2000	на $2000	1

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	3,626
В клясі Р-1000	на $1000	1,997
В клясі Р-1500	на $1500	19
В клясі Р-2000	на $2000	9
В клясі Р-2500	на $2500	1
В клясі Р-3000	на $3000	2

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	2,251
В клясі Е-1000	на $1000	795
В клясі Е-1500	на $1500	14
В клясі Е-2000	на $2000	6

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі W- 250	на $ 250	2
В клясі W- 500	на $ 500	3,712
В клясі W- 750	на $ 750	1
В клясі W-1000	на $1000	3,515
В клясі W-1500	на $1500	30
В клясі W-2000	на $2000	16
В клясі W-3000	на $3000	3
В клясі W-ріжні суми		96

Нове обезпечення на ціле життя для давних членів.

В клясі Т- 100	на $ 100	5
В клясі Т- 250	на $ 250	195
В клясі Т- 500	на $ 500	3,858
В клясі Т- 750	на $ 750	574
В клясі Т-1000	на $1000	8,456
В клясі Т-1500	на $1500	201
В клясі Т-2000	на $2000	54
Разом		30,573

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ.

В. 7. Трован Річард.
В. 11. Бабіш Лорета Дзійна.
В. 14. Гулка Богдан Евген.
В. 63. Пелц Іванна М., Пелц Франка Е.
В. 67. Боствик Роберт Франко.
В. 78. Іздепський Лев, Іздепський Михайло, Іздепський Павло.
В. 83. Філікс Олена.
В. 96. МекГолдрич Катерина М., Дудяк Ефрозина, Дудяк Стефанія, Дудяк Евген, Дженисон Джеймс М.
В. 102. Гбур Лусіл.
В. 142. Магера Яків 2, Магера Йосиф.
В. 192. Блюй Петро Лувіс.
В. 204. Дулька Елсій, Баран Володимир Павло, Рега Глорія, Рега Лорейна, Різник Роман Зенон, Різник Володимир Олег.
В. 206. Дзюбанюк Джейн А., Ясинчук Сандра.
В. 217. Бінашевський Петро Михайло.
В. 219. Задойко Кенет Стефан.
В. 230. Лодин Марія Іванна, Терлецький Ненсій Катерина.
В. 248. Бабель Дорота Йосифа, Бабель Іван Мирослав, Кінка Антін мол., Кінка Микола, Криворука Іван В., Криворука Марія, Криворука Марія Анна, Криворука Ольга, Криворука Паранька, Лебід Ненсій, Вілкс Дорота, Вілкс Іванна Анна, Вілкс Ненсій, Вілкс Вероніка, Врублевська Марія К., Рущак Йосиф П., Вокоранська Олеся, Вокоранська Дженета, Зубко Річард.
В. 261. Прус Ерл Лестер, Прус Нелсон, Вітів Калина, Вітів Марія.
В. 274. Кіхтан Анна, Кіхтан Лев, Кіхтан Микола, Лопушанський Микола, Федина Чарлс, Федина Ольга.
В. 287. Угорчак Дорота Лорета мол.
В. 290. Цермак Дженис М.
В. 296. Лобур Гарій Петро.
В. 321. Багряк Анна, Багряк Михайло, Багряк Зофія, Гнатів Григорій, Гнатів Іван, Чайка Анна, Івасів Олена, Івасів Зофія, Грицик Михайло, Конів Анна Марія, Конів Олена, Лодзюк Іван, Лодзюк Розалія, Максим Михайло Йосиф, Костира Олекса, Гливська Анна Іванна, Смола Анна Юліянна, Смола Микола Семен.
В. 325. Дучес Ніна, Петерс Розалія, Воловник Тома Стефан, Пальчинський Мілтон.
В. 331. Бернацький Чарлс, Бурлакофф Катерина, Бурлакофф Марія, Бурлякофф Михайло, Бурлякофф Надежда, Мельничук Емілія, Бішофф Каролина.
В. 347. Радзевич Данило, Радзевич Едвін, Радзевич Павло, Радзевич Стефанія.
В. 362. Комарницька Еленора, Комарницький Володимир, Комарницька Мирослава.
В. 369. Рекер Долореса Анна, Рекер Франко, Рекер Йосиф, Мількович Джеймс Генрій.
В. 371. Пархуць Линда Анна.
В. 419. Корчинський Іван М.
В. 420. Федора Марія.
В. 432. Яремко Володимир В 5, Брікнер Евген Йосиф 2, Войтович Анна 5, Брікнер Фредерик Едвард 3, Годований Нестор.
В. 458. Кравець Марія Анна, Шах Остап.
В. 469. Бохар Василь.
В. 473. Галай Богдан, Ковальський Любовир Павло.
В. 474. Михалик Катерина Анна, Бабяк Кароля Анна, Бабяк Андрій Алберт, Мозур Іван мол.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО.

В. 78. Вавршко Вавіра.
В. 243. Шавала Теодор.
В. 338. Кудлик Іван Р.
В. 379. Сікорський Орест М.
В. 427. Крупка Соня, Поташник Селестина Олеся.
В. 449. Татаринський Теодор Ярослав, Татаринська Іванна.
В. 450. Грець Дорота, Грець Марта.
В. 458. Ковальчук Патрися.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 21. Захарчук Теодора Анна, Захарчук Катерина Любов.
В. 324. Сенюк Маріянна.
В. 373. Хлопек Ольга.
В. 432. Мудра Неоніля.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС.

В. 11. Василовська Патрися.
В. 71. Крупяник Колореса.
В. 83. Янкович Арлина.
В. 171. Костирка Марсель.
В. 181. Парляк Філька.
В. 254. Дзят Йосифа.
В. 348. Бурій Павлина.
В. 361. Дубець Вілям.
В. 419. Бурковський Михайло, Пашкевич Глорія.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ.

В. 22. Шедляк Михайло Ф., Шедляк Юрій.
В. 28. Бойлан Йосиф.
В. 40. Мельник Іван, Мельник Елизавета, Мельник Катерина.
В. 45. Маців Петро.
В. 63. Нутрель Діянна Лій, Нутрель Роналд Джеймс.
В. 76. Прокоп Микола.
В. 85. Графчик Марта, Графчик Олена.
В. 96. Бульбак Андрій.
В. 112. Щур Дорота.
В. 135. Фунданич Дорота.
В. 151. Гузій Марилина.
В. 169. Сироїд Ірина.
В. 176. Бабяк Марія Анна.
В. 194. Бортник Михайло.
И. 218. Білівяк Джойс Марія, Білівяк Лаврентій.
В. 237. Гадай Стефан, Гадай Михайло.
В. 238. МекДермот Дорота 2, МекДермот Вергенія 2.
В. 243. Завідовська Франка, Завідовський Тома, Завідовський Василь, Завідовська Павлина.
В. 247. Мацій Іван, Мацій Ольга Д.
В. 260. Пашковська Юлія.
В. 274. Денеський Михайло мол.
В. 279. Корда Доска Г., Корда Ілька М., Корда Василь мол.
В. 293. Толопка Маргарета.
В. 304. Гаравус Дорота.
В. 310. Годій Маріянна.
В. 329. Ваврик Говп, Ваврик Микола.
В. 345. Куліковський Богдан, Куліковська Іванна Маргарета.
В. 348. Біліщак Наталія.
В. 362. Лесенко Петро, Лесенко Йосиф, Лесенко Зофія.
В. 379. Шавалюк Григорій, Шавалюк Олена, Шавалюк Володимир, Забитко Володимир Остап.
В. 433. Цимбаліста Катерина, Туранський Теодор, Ландвегр Річард Йосиф, Цимбаліста Наталія, Ландвегр Марта Джейна, Кіпібіда Генрій Г.
В. 437. Лацик Стефанія, Лацик Марія Анна, Лацик Анна, Павловська Агнеся, Павловська Маріянна, Лацик Володимир.
В. 456. Скавретко Іван 2.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 237. Єдиняк Евген.
В. 469. Мудра Неоніля.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО ІНШИХ КЛЯС.

В. 11. Василовська Патрися.
В. 71. Крупяник Долореса.
В. 83. Янкович Арлина.
В. 171. Костирка Марцель.
В. 181. Парляк Філка.
В. 254. Дзят Йосифа.
В. 348. Бурій Павлина Е.
В. 361. Дубець Вілям 6.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У.Н.С.

В. 23. Бінковський Петро.
В. 31. Дзюбак Катерина, Томко Олена, Феценко Олена, Чацьо Йосиф, Стах Петро, Дзюбак Роман Процак Михайло, Вайда Теодор.
В. 63. Теплій Василь.
В. 64. Паник Стефанія.
В. 81. Шуба Гілберт.
В. 94. Нагрич Вілям, Горен Марія, Копницький Стефаняї, Дзерис Марія Нетій.
В. 102. Гірняк Роман, Мамрич Павлина, Смолило Едвард.
В. 117. Андрейко Олена.
В. 140. Пустельник Михайло.
В. 142. Левчак Омелян, Кацюпська Юлія.
В. 147. Вороняк Стефан.
В. 158. Лотоцький Михайло.
В. 171. Петренко Ігор.
В. 20.6 Захарків Стефанія.
В. 232. Рак Олена.
В. 234. Костишин Стефан.
В. 239. Сенів Ольга.
В. 242. Угрин Михайло.
В. 292. Беньо Феній.
В. 299. Сидорович Стефан.
В. 300. Левіцька Катерина.
В. 348. Ліщак Іван.
В. 364. Бдзіль Ольга.
В. 442. Будник Анна.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА ВИПЛАЧЕНЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ.

В. 318. Дрощак Анна.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗО ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 307. Прус Ерл Лестер.
В. 361. Піхурський А. Олекса.

ПОМЕРЛІ ДІТИ:

В. 188. Пмайло Стефанія К.
В. 323. Янчишин Мирон.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком листопаду 1942. року було в У. Н. Союзі дітей членів	9,831
В місяці листопаді 1942. р. принято нових	133
В місяці листопаді 1942. р. принято наново	12
В місяці листопаді 1942. р. принято з переступ. листами	15
В місяці листопаді 1942. р. принято з інших кляс	10
Разом	10,001
В місяці листопаді 1942. р. суспендовано	68
В місяці листопаді 1942. р. відійшли з переступ. листами	12
В місяці листопаді 1942. р. відійшли до старших членів У. Н. Союзу	37
В місяці листопаді 1942. р. відійшли до інших кляс	15
В місяці листопаді 1942. р. відійшли зо зворотом у готівці	2
В місяці листопаді 1942. р. відійшли на виплачене обезп.	1
В місяці листопаді 1942. р. відійшли на безплатне продовження	
В місяці листопаді 1942. р. померли	2
Разом	137
З кінцем місяця листопаду 1942. р. в У. Н. Союзі було дітей членів	9,864

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В 1-шій клясі	на $500	5,334
В 2-гій клясі	на $400	1,516
В 3-тій клясі	на $100	2,081
В клясі 4Р	на $ 250	15
В клясі 4Р	на $ 500	402
В клясі 4Р	на $1000	77
В клясі 5Е	на $ 250	83
В клясі 5Е	на $ 500	295
В клясі 5Е	на $1000	61
Разом		9,864

З кінцем місяця листопаду 1942. р. в У. Н. Союзі було всіх обезпечених 40,437

УВАГА,

яку кожний відділовий урядник і член У. Н. Союзу повинен прочитати й відповідно до неї застосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за листопад 1942. року суспендованими, можуть бути приняті наново в члени У. Н. Союзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, як це постановляє статут організації; інакше, вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, з виїмком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Тесаме відноситься також до тих членів, які впродовж листопаду 1942. взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних відділів У. Н. Союзу.

Д. Галичин, гол. секретар.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 10. грудня 1942 року помер у 44. році життя

МИХАЙЛО БІСЮК,

член У. Н. Союзу відділу 5 в Асторія, Л. Аю.

Покійний родився в селі Пробіжна повіт Гусятин, Західна Україна. В смутку полишив дружину Юлію і сина Данилка. Похорон при численній співучасти членів нашого Братства св. О. Николая та ближчої родини Покійного відбувся в понеділок, 14. грудня 1942. Поховано покійного на цвинтар „Кальварія" в Брукліні, Н. Й.

В. Й. П.! Михайло Беля, секр.

Дня 7. грудня 1942. р. помер несподівано в 51. році життя

МИКОЛА ФІДІРКО,

член У. Н. Союзу, відділ 311 в Джесуп, Па.

Покійний походив зо села Тепліці, повіт Ярослав, Галичина. Полишив в смутку і жалю жену Еву і 6 дітей: Василя, що служить в армії, Марію, Анну, Михайла, Ольгу і Миколу.

Похорон відбувся з укр. катол. церкви св. Кирила і Методія в Олифант, Па., на цвинтар у Пеквіл, Па.

В. Й. П.! Ольга Фідірко, секр.

КОЖНИЙ СВІДОМИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ХТО КУПИВ „ІСТОРІЮ УКРАЇНИ" М. ГРУШЕВСЬКОГО В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

(Тут подаємо дальший тяг тих, що купили в книгарні „Свободи" ще 200 примірників „Історії України" М. Грушевського, виданої У. Н. Союзом англійською мовою в Видавництві Єйльского Університету. Потім подаватимемо дальших покупців.

Число примірників:	Прізвище купуючого і для кого:
1	І. Задорожний, Шікаго, Ілл.
1	Стефанія Сороколіт, Нюарк, Н. Дж.
4	Е. Ленська, Бофало, Н. Й.
1	М. Зеліско, Шікаго, Ілл.
1	М. Вічорек, Дітройт, Міш.
1	І. Гнатів, Клівленд, О.
1	В. Єдлинський, Масс.
1	М. Гелембюк, Патставн, Па.
1	П. Банас, Клівленд, О.
1	Катерина Заблоцька, Когос, Н. Й.
1	Й. С. Яров, Ню Йорк, Н. Й.
1	Г. Прокопів, Бронкс, Н. Й.
1	Незалежний Укр. Золот. Хрест, Н. Й.
7	Незалежний Укр. Золот. Хрест, Н. Й., для Амер. Червоного Хреста в Вашингтоні, Ню Йорку, Пасейк, Рочестер і Когос.
2	Катерина Дзядик, Дірборн, Міш.
1	Е. Нечесна, Джерзі Сіті, Н. Дж.
1	І. Швець, Арнолд, Па.
1	П. Гринишин для дочки Розалії в Порто Рико.
2	Т. Кривий, Батавія, Н. Й.
1	о. Л. Качор, Гемпстед, Л. Ай.
1	Меланія Будник, Бріджпорт, Конн.
1	о. В. Горохівський для п. В. Турської, Окдейл, Конн.
1	І. Прийдун, Ансонія, Конн.
1	П. Черкас, Менвил, Н. Дж.
1	Жіноча Сотня Укр. Демократ. Клюбу для п. С. Одей у Вашингтоні.
2	Відділ 219 У. Н. С. для Секретаря Стейту Гаскінс і для Миколи Тимчишина.
2	К. Оливер для Конгресмена Й. Мартин і для Тавтонської Бібліотеки.
1	Юстина Баран, Філядельфія, Па.
1	Т. Флора, Шікаго, Ілл.
1	П. Шпікула, Пітсбурґ, Па.
1	Р. М. Райт при Амер. Службі в Фаетвил, С. К.
1	С. Кузів, Ню Йорк, Н. Й.
1	о. В. Горохівський, Колчестер, Конн.
2	П. Жовнірчак для від. 220 У. Н. С. і для Григорія Гарасима, Шікаго, Ілл.
1	А. Стариський, Нюарк, Н. Дж.
1	Г. Дидів, Сликвил, Па.
2	Р. Карбівник, Філядельфія, Па.
2	Союз Українок Америки, від. 22 в Джерзі Сіті, Н. Дж.
1	о. В. Лотович, Джерзі Сіті.
п.	Кусофф, Джемейка, Л. Ай.
1	Л. Сорочинський, Олифант, Па.
2	І. Сидорович для від. 299 У. Н. С. і для Гросвенор Бібліот.
1	п. В. Вагнер.
13	Укр. Демократ. Клюб в Гемтремк, Міш., від якого закупили М. Бабій, П. Баворовський і Т. Гаврилюк, решту продано одиницям і місцевим бібліотекам.
1	Й. Шатинський, Гілсайд, Н. Дж.
25	А. Мельник, Ню Брітен, Конн.
1	М. Патронік, Іст Гейзел Крест, Ілл.
1	В. Балагурак, Рошел Парк, Н. Дж.
1	Й. Волк, Бріджпорт, Конн.
1	о. Н. Матолич, Ню Йорк Сіті.
1	П. Стасюк для о. Е. Й. Фланаган в Бойставн, Неб.
3	Чагарин для Тов. Січ і Олекси [illegible]
1	М. Донавік, мол., Ютика, Н. Й.
1	Ліна Печак, Рочестер, Н. Й.
1	І. Попек, Алентавн, Па.
1	п. Медвідь з 361 від. УНС.
1	І. Теліска, Трой, Н. Й.
2	Тов. ім. Грушевського, від. 219 УНС в Нюарку, Н. Дж.
1	Д. Хмелик, Філядельфія, Па.
2	Відділ 325 УНС, Бруклин, Н.Й.
1	І. Мариняк, Шікаго, Ілл.
1	Г. Дацьків, Шікаго, Ілл.
2	Тов. Єдність, від. 111 УНС в Вилиматик, Конн., для Бібліотеки Університету в Коннетікат і Бібліотеки Виндгем Гай Скул.
1	В. Гірчиця, Вилиматик, Конн.
1	М. Макарчук, Ню Йорк, Н. Й.
1	Відділ 51 Провидіння в Елмайра Гайтс для Бібліотеки.
3	П. Сас, Вілмінгтон, Дел.
1	П. Балозар для Г. Левуш, Елмайра, Н. Й.
1	О. Вересюк, Ню Кесел, Па.
1	Кароліна Стасів, Гемтремк, Міш.
1	А. Лесняк, Нюарк, Н. Дж.
1	В. Кузьміха, Арнолд, Па.
1	О. Шегера, Менвил, Н. Дж.
1	А. Романік, Милвил, Н. Дж.
2	п. Е. Стасків, Дітройт, Міш.
1	Д. Сидоряк, Ансонія, Конн.
1	М. Смильський, Філядельфія, Па.
1	І. Гуд, Бофало, Н. Й.
1	І. Паславський, Філядельфія, Па.
1	Анна Савчак, Н. Й.
1	С. Поліщук, Бостон, Масс.
1	Т. Шопей, Олифант, Па.
1	А. Клим для Івана Сколинс в Гавтсдел, Па.
3	Відділ 204 УНС для Головної Бібліотеки в Ню Йорку, для Рідної Школи при 19. вул. й для Дейвис Кемп як признання в лікуванню члена 204 від. УНС, Івана Гелети.
1	А. Іваниський, Нюарк, Н. Дж.
1	Н. Джюмак, Бронкс, Н. Й.
1	Е. Мільчук для Софії Клифтон в Колорадо Спринґс, Коло.
1	А. Симок, Коплей, Па.
1	Супрім Корт Ло Лайбрері (Пятий судейський дистрикт), Ютика, Н. Й.
1	Анна Гумніцька для Стефана Гумніцького в Вест Фаєте, Інд.
1	Г. Валіщинський, Бруклин, Н.Й.
1	К. Бойко від приятеля для Бібліотеки в Лакавана, Н. Й.
1	А. Маланчук.
1	М. Горней, Шікаго, Ілл.
1	А. Лемешка для Честер С. Кор[illegible] Лайбрер. в Вебстер, Масс.
1	Н. Семеген, Дітройт, Міш.
1	п. Шишка для сина Лют. Люба.
1	Реймонд О'Лір для Ветеран Лайбрері в Сон Монт, Н. Й.
1	І. Марусин, Клеймонт, Дел.
1	о. І. Мацко, Пасейк, Н. Дж.
1	М. Мушинський в Огайо.
1	М. Г. Гайдак, Ст. Пол, Мінн.
1	Г. Т. Турула, Сиракюз, Н. Й.
1	М. Вайда, Канада.
1	Ст. Прихода для пані П. Джера, Ірвінгтон, Н. Дж.
1	І. Петренко, Ню Йорк, Н. Й.
1	С. Ваврів, Бофало, Н. Й.
2	Відділ 47 СУА для Бібліотеки в Філяделфія, Па., і для Бібліотеки в Стемфорді, Конн.
1	А. Мудровський, Ірвінгтон, Н. Дж.
1	М. Романович, Волкил, Н. Й.
1	П. Ропіцький, Стилвотер, Н. Й.
1	Відділ 64 У. Р. Союзу ім. Т. Шевченка в Бофало, Н. Й., для Головної Бофаловської Бібліотеки.
3	Відділ 361 УНС для мейора Ля Гвардія, комішенера Іміграції в Ню Йорку і Супрім Корт Лайбрері в Ню Йорку.
1	Катерина Кушляк, Бріджпорт, Конн.
1	Г. Дмитруш, Філядельфія, Па.
1	Е. Мілчук, Спіонк, Н. Й.
5	Відділ 432 УНС в Торонто, Канада.
1	В. Салабун, Нюарк, Н. Дж.
1	Анастазія Дмуховська для п. Й. Дмуховської.
1	В. Вітошинський, Філядельфія, Па.
1	І. Гудима, Ню Йорк, Н. Й.
1	Н. Паламар, Літл Фолс, Н. Й.
1	М. Пелінський, Ірі, Па.
1	д-р В. Галич для бібліотеки Добюк Юніверсіти.
1	А. Шмігельський, Шікаго, Ілл.
1	Катерина Пилипів, Філядельфія, Па.
1	І. Еваник, Єйтсборо, Па.
1	М. Гумніцький для сина Степана Гумніцького в Вест Лафает, Інд., каледж.
1	Д. Слободян, Філядельфія, Па.
1	Н. Пшоновський, Провіденс, Р. Ай.

ВПИСУЙТЕ СВОЇХ ДІТЕЙ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ І В ТАКИЙ СПОСІБ ЗАБЕЗПЕЧІТЬ ЇХ БУДУЧЧИНУ.

НОВИЙ ПРЕЗИДЕНТ ШВАЙЦАРІЇ. — Президентом швайцарської конфедерації вибрано на 1943. рік д-ра Енріка Челіо, що досі був начальником швайцарських залізниць і почт. Він був колись адвокатом, редактором і органістом.

Зразок Схудобіння

Недавно подали ми за жидівськими джерелами вістку, що один з провідників українських націоналістів, Степан Бандера, разом зо своєю ґрупою бореться в підпіллі проти німців. Для кожного, що йому дорога справа союзних народів, що щиро прагне перемоги над націстами, така вістка повиннаб припасти до вподоби. Він може повірити в неї, або не повірити. Колиб він не повірив, а був щирим приятелем демократичного табору, то він евентуально міг би додати — „дай Боже, щоб так було, щоб українські націоналісти дійсно станули до боротьби по боці демократичних держав, проти німців". Але вістка таки булаб для нього приємна.

Але озвірілі яничари з большевицьких „УЩВістей" інакше поступають. На кожний конкретний доказ, що українські націоналісти боряться з німцями, вони попадають в звірячу лють і тих людей, що за словами безсторонніх людей там проливають кров в боротьбі з німецьким наїзником, обкидають огидним сутобольшевицьким багном. Ось що вони пишуть про Бандеру: „Туди з турецьких джерел попав той гідлерівський пуголовок українських націоналістів. Саміж вони величали цього Бандеру в серпні 1941, як головну шишку зграї зрадників України, які у хвості німецьких наїзників приманджали до Львова, а відтак розлізлися по цілій Україні, як найгіршого сорта гадь. Тих запроданців український народ ненавидить гірше німецьких окупантів, а українські партизани з особливим завзяттям винищують цього дрібного, але страшенно огидного ворога, означуючи його характер такими висловами, як 'фашистівський прислужник' і 'жовтоблакитний бандитський вишкребок'.

Ось так говорять ці мерзотні яничари. Жовтоблакитна краска вправляє їх в звірячу лють і вони договорюються до того, що українських націоналістів уважають за гірших ворогів від націстів!! Не аби яке признання. Для них дійсно німці є меншими ворогами. Але для союзних держав, зокрема для нашої батьківщини Америки, таки німці є більшими ворогами. Проти них ми звертаємо всі наші сили. І Америка радітиме, коли до тої протинімецької боротьби буде приєднуватись чимраз більше людей і орґанізацій по цілім світі, серед них українські націоналісти.

Для яничарів це не всмак. Але цим вони тільки зраджують своє дійсне обличчя, зраджують свою підлу душу і шкідливо-облудну роботу в Америці. Бо з одного боку в облудний спосіб вони на кожному кроці закидають українським націоналістам, що ті не приєднуються до боротьби з німцями, з другого боку мерзотною гразюкою накидаються на тих націоналістів, котрі стають до цеї боротьби і готові кров у тій боротьбі пролити. Ось так виглядає дійсне обличчя наших яничар!

Треба тут ще раз зазначити, що українські націоналісти не є одинокими на світі, що з ними в той спосіб поступають комуністичні аґенти. Югославські повстанці зазнають від них такого самого трактування. Ґен. Міхайловіч, признаний всіма культурними людьми і політичними колами союзних держав герой також став предметом мерзотних цькувань з боку комуністів. Всі загально стверджують, що він в надзвичайно важких обставинах зводить боротьбу з німцями і своєю армією спутує кільканацять німецьких дивізій. Але большевицька мерзота не дасть йому за те признання, бо він не є комуністом. Ось тому саме, що він не допускає до комуністичної анархії в своїх рядах, большевики називають його „фашистівським аґентом". Так большевики розуміють спільну боротьбу з німцями.

І йдіть тут з такою мерзотою на якусь громадську співпрацю.

СТРАТИВ 40 ФУНТІВ ВАГИ.—Наліво капітан Еді Рикенбекер, що вирвався з пащі смерти після розбиття його літака на Тихому океані; направо, секретар війни Стимсон, що витав його в Вашингтоні. „Рик" утратив підчас своєї пригоди 40 фунтів ваги.

Боротьба з Ворогом Без Зброї

ВАШИНГТОН, (ОНА). — Більшість людей є того переконання, що нинішня війна є війною техніки і заліза. Розуміється, що ніхто не стане заперечувати, що так не є, але коли ми добре приглянемося воєнним звідомленням, то переконаємось, що в багатьох випадках крім воєнної машинерії вояки мусять битися руч-на-руч. Не тільки загальний наступ, як говориться, на баґнети, має велике значіння в боях, а нераз буває так, що перемога ворога голіруч в африканських нетрах або островах Тихого океану має децидуюче значіння. Це, такби мовити, є партизанський спосіб воювання і військові люди переконалися, що модерний вояк мусить вміти і зброї вживати і як треба то й голіруч перемогти ворога.

Американська молодь надається до рукопашних боїв дуже добре. Вона з дитинства захоплюється спортом і змалку розвиває мускули. Але це ще не є вистарчаюче. Не досить того, щоби молодий вояк був сильним і здоровим. Його треба навчити, як — він може вразі потреби своєї природної сили вживати. Кажуть, що кожний американець є повний динаміту, але не кожний це знає. А навіть як знає, то не все вміє той динаміт запалити. Нераз буває так, що не дуже то фізично розвинений, але тренований борець положить на лопатки кілька разів від себе сильнішого суперника. Чому? Тому, що знає як вживати природної сили. Такий чоловік може дати собі раду в найскрутнішим положенні, бо він вміє борикатись.

Американські військові люди вже зрозуміли значіння такої самооборони для вояків і відомий в Америці атлет, Брукс Мендел, вже навчає молодих рекрутів штуки вживання природної сили в боротьбі з ворогом. Розуміється, що це тільки на всякий випадок, бо головну ролю відграє техніка, але кажуть, що командоси і наше морське військо на островах Тихого океану завдячують свої перемоги здібностям боротися в ріжних умовинах. Тому власне на заклик військових властей багато американських каледжів і вищих шкіл вже запровадили в себе курси командосів. І дуже добре зробили, бо цим вони не тільки причиняють до розвитку фізичної сили в американської молоді, але й приготовляють її до військової повинности. Якщо ці молоді люди будуть покликані до війська, то по скінченні командосних курсів їх вже буде можна дуже легко навчити воєнної штуки. Такі люди вже є загартовані і призвичаєні поборювати найтяжчі перепони. В армії це має дуже велике значіння і тому власне Брукс Мендель є сьогодні дуже цінною людиною в Америці. Йому треба завдячувати те, що в багатьох містах Америки наша молодь приготовляється до того, щоби бути здібною виконувати не лиш громадські обовязки, але й військову службу. Він вже підовчив цілу низку інструкторів і вони розїхались по цілій Америці, щоби розвивати фізичну здібність нашої молоді і навчати її ефектовної самооборони. Бо як в будуччині кому з тих молодих людей прийдеться стрінутись з ворогом віч на віч, то щоби він знав всі штучки свого противника та потрапив не дати себе перемогти.

Американські спортовці, атлети, лікарі, працедавці і, розуміється, військові люди кажуть, що праця Брукса Менделя є цінна не тільки з військового боку, бо він в першу чергу причиняється до плекання фізичної сили в американської молоді. А методи його навчання вживати фізичної сили підносять мораль і виробляють в молоді самопевність. Особливо в менш фізично розвиненої, бо Мендель, наприклад, виучує мало фізично розвиненого хлопця борецьких штучок і каже йому боротись з вдвоє від нього більшим, але не трепованим великаном. Як кволий хлопчина положить свого противника на лопатки, то він сам собі дивується, починає вірити в свою силу і нераз потрапить розвинутись фізично дуже високо. Лікарі й психіятри цінять працю Брукса Менделя тому, бо він потрапить виробляти в кволих і фізично хорих людей віру в свої власні сили. Вони кажуть, що це дуже важне, бо як людина починає тратити в себе віру, то з нею вже тяжко щобудь зробити. З психолохочічного боку методи Менделя виробляти в людей самопевність є дуже цінні, а з військового боку — незвичайно практичні.

З УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИКИ

Концертовий скрипак і композитор Роман Придаткевич виступить дня 11. лютого пополудни на зїзді Дочок Американської Революції в Готелі Мек Алпін в Ню Йорку.

Кромі двох американських творів він відограє свою пісню про Чабана, танок Якименка і українську народню еміґрантську пісню про щасливу Америку в укладі Барвінського Придаткевича.

Наш артист розпочинає цей свій концертовий сезон в суботу, дня 26-го грудня концертом в Українській Централі в Нюарку при співучасти барітона Петра Ординського.

Українсько-американський концертовий скрипак і композитор РОМАН ПРИДАТКЕВИЧ, який при співучасти барітона ПЕТРА ОРДИНСЬКОГО виступить з власним концертом дня 26-го грудня в Українській Централі в Нюарку.

Петро Березин.

ЯКЕ ЗНАЧІННЯ ДЛЯ АЛІЯНТІВ МАЄ БУРМА?

Увага американського суспільства й преси звернена тепер на те, що відбувається в Північній Африці. І це зовсім природно, бо незвичайні успіхи американського війська у французьких кольоніях не могли не викликати цікавости в народі. Але хто уважно читає воєнні звідомлення, той знає, що іде підготовка до великих боїв за посідання Бурми. Не так для себе, як для Китаю, бо здобувши Бурму, японці відтяли Аліянтам дорогу до Китаю, бо здобувши Бурму, японці відтяли Аліянтам дорогу до Китаю. Обєднані Держави не мають тепер спромоги доставляти китайській армії воєнного знаряддя, а без того вона безсильна. Японці обкружили Китай майже з усіх боків і не допускають туди амуніції ззакордону, числячи на те, що як китайці не матимуть чим воювати, то не зможуть дати Обєднаним Державам такої помочі, якої вони сподівалися.

Але виходить, що японці перечислилися, бо від довшого часу Аліянти доставляють китайцям амуніцію літаками. Розуміється, що не в такій великій скількости якби китайці хотіли, але таки доставляють. Головно з Індії. Доставляють їм найбільш потрібні речі. Днем і ночею вилітають американські аероплями з Індії і везуть понад високі Гімаляйські гори до Китаю таке воєнне знаряддя, без якого китайська армія абсолютно не може обійтися. Це власне дає їй спромогу здержувати наступ ворога і боронити своїх позицій. Але, щоби вигнати японців з китайської землі, то армія мусить наступати. А з голими руками цього робити не можна. Для того власне Аліянти мусять здобути від японців Бурму. Як це їм вдасться, тоді дорога до Китаю буде їм отворена. А озброївши міліонову китайську армію Аліянти можуть числити на перемогу. Бо китайська армія вже доказала, що вона потрапить зробити. Вона вже цілими роками ставить опір сильному, здецидованому й до зубів озброєному ворогови. Але біда в тім, що китайці не мають модерної зброї. В порівнанню з японцями, китайці властиво не мають нічого. В Китаю нема фабрик амуніції і для того всі воєнні матеріяли треба було спроваджувати ззакордону. Японці розуміли це дуже добре і для того власне старалися окружити китайські землі, щоби не допустити довозу амуніції.

Китайці боролися як могли. І треба сказати, що добре боролися. Вони давались взнаки японцям майже до такої міри як совєтські війська німцям. А тепер їм прийшли на поміч Аліянти. Воєнні звідомлення говорять, що американські повітряні сили, що мають свої бази в провінції Юнан, постійно бомбардують японські позиції в Кантоні й Індо-Китаю. В Гай Понґ американські летуни знищили військові японські бараки, летунські майдани, великі запаси амуніції і 12,000 тон вантажних кораблів. Все те зроблено, такби мовити, за одним замахом. Японці вже навіть опору не ставили. Рейд був зроблений несподівано і японці з переляку не знали що робити. Американська повітряна фльота дає такого бобу японцям, що вони мають перед нею великий страх. Як заскочені несподівано, то тратять рівновагу і, або взагалі не ставлять опору, або він дуже нешкідливий. Американська повітряна фльота вже здобула над японцями рішучу перевагу.

Наші летуни свідомі того, що американські воєнні літаки є ліпші і йдуть до бою з небувалою самопевністю. Вони нападають на японську повітряну фльоту з свідомістю, що її переможуть і не було ще такого випадку, щоби наші хлопці програли. Вони зайше або нищать японців цілком, або їх проганяють. Тому власне американська повітряна фльота є великою поміччю для китайської армії. Американські летуни нападають на ворога тоді, коли він найменше такого нападу сподівається. Їх задачею є нищити комунікаційні шляхи і недопускати довіз японській армії в Китаю харчів й амуніції. Дотепер американські військові летуни вивязувались з свого завдання дуже добре і їм треба завдячувати те, що японці вже від довшого часу застрягли і не можуть рушитись в Китаю.

Головним завданням Обєднаних Держав на Далекому Сході є тепер прогнати японців з Бурми й отворити шлях до Китаю. Як японська команда завважала, що Обєднані Держави приготовляються до наступу на Бурму, робила все можливе, щоби заосмотритись в амуніцію. Японські вантажні кораблі працюють як день так ніч, щоби достачити армії потрібного воєнного матеріялу. Але й американці не сплять. Недавно наша підводна лодка дісталася в японські води і затопила вісім вантажних японських кораблів під самим носом японської морської фльоти. Це знак, що японська позиція в Бурмі дуже непевна.

Треба припускати, що бої за Бурму будуть дуже кріваві, бо японці будуть завзято боронити своїх позицій. Вони знають, що то значить втратити Бурму. Але й Аліянти знають, що без Бурми вони не можуть здобути над Ніпоном скорої перемоги. Обєднані Держави мусять здобути Бурму. Вірю, що здобудуть.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

„ВИЗНАЧНЕ ЖІНОЦТВО УКРАЇНИ".

Щойно скінчила читати під таким наголовком книжку про українські жінки, написану Ол. Луговим. Для мене як жінки ось ті години, що я їх віддала на читання цеї книжки, були правдиво найкращими, які я коли віддавала на читання книжок. Я жила кілька годин разом з ріжними українськими визначними жіночими посгаттями, з ними мріяла і думала. Мені здається, що добре є кожній свідомій українській жінці ту книжку перечитати, а ще краще мати її в себе в хаті й тим відвдячитись авторови за його цінну працю. У нас в Дітройті вже розкуплено до сто примірників. Як так буде з іншими містами, то автор скоро возьметься за другий наклад. Ціна одного примірника $1.50. Книжку можна замовляти в автора, якого адреса є така: Ol. Luhowy, 324 Queen St., West, Toronto, Onterio, Canada.

Анастазія Г. Біловус.

С. Мусійчук.

ДУБОВІ ЛИСТКИ

Недавалися дубовії листки,
Тріпотались як маленькі
діточки;
Тріпотались, шелестіли,
Гірко плакали, квеліли,
Не хотіли розставатись,
З дубом батеньком прощатись
В холодні дні, в осени.

Та подули зимні буреві
вітри,
В гору взнесли жовті, скорчені листки,
Несли, несли тай пустили
У холодні води-вири,
А ті вири закрутились
І листочки потопились,
Десь з водою поплили.

Зима стала. Ліс потонув у
снігах.
Сумно свище, грає вітер
у дубах.
Самотою стоять дуби,
Споминають листя любе,
А над ними ворон кряче,
Дуби стогнуть, тихо плачуть
За листками, діточками,
Що пропали десь в ярах.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

КЛІВЛЕНД, О. — Тов. Запорозька Січ, від. 251, повідомляє всіх своїх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 27. грудня, в годині 12:30 пополудні, в парохіяльній школі. Приявність кожного члена й члениці є конечна. Буде справоздання уряду за минулий пірік і вибір нового уряду на наступний рік. — За уряд: А. Яніівський, предс.; Д. Пацула, кас.; П. Керик, фін. секр.

Проф. Микола Чубатий.

Духове Життя Українського Народу по Першій Світовій Війні

(Картини нової історії українського народу).

16)

На Східну Україну в тім часі почали навіть переноситися поволи молоді люди з покінченими студіями на Українськім Тайнім Університеті у Львові, яких в Польщі не признавали, щоби там як наукові аспіранти посвятитися в Українській Академії Наук дальшій науковій праці.

Найкраще працювали два перші відділи — Історично-Фільольогічний та Суспільно-Економічний, себто ті, що опрацьовували українську мову, історію, мистецтво, право, та українське господарство, словом ті, що працювали над розвоєм стисло української національної праці. Поважну, хоч може не так інтензивну працю як два перші відділи, вів відділ Математично-Природничий, себто наук вселюдського знання, незвязаних стисло з українською культурою. І це саме було не в смак червоній окупаційній владі, в якої споза української форми виразно визирав вже всеросійський, великодержавний патріотизм давного покрою, себто царської „єдино-неділимої Росії". Кололи в очі російських шовіністів, провідних в комуністичній партії, теж особи, що давали провід українській науці, в двох перших секціях, передовсім акад.: Михайло Грушевський та Сергій Єфремов, обидва відомі громадські діячі.

Президентом академії по акад. Вернадськім аж до 1928 року був акад. Липський, віцепрезидентом був Єфремів, постійним секретарем та редактором наукових видань академії був знаний вже тоді письменник та дослідник культури сходу Агатонгел Кримський.

Найбільше вороже наставлення до української національної науки в мурах академії виходило з проводу комуністичної партії в Україні, кілька разів вже прочищуваної з українського національно свідомого елементу. Зрештою комуністична партія України діставала директиви з Москви. Партія натискала на Народний Комісаріят Освіти в Харкові, що він повинен щось зробити з тим „кублом" українських націоналістів в академії, скритих — мовляв під покришкою науки. Пішло їм, очевидно, не про що інше, а про знищення української науки взагалі, що так могутньо стала розвиватися серед академічних вчених в часі періоду так званої „українізації" (1924-1929). Праця академії мала також могутній освідомлюючий вплив на українські маси старших й що небезпечніше було для комуністів — на комуністичну молодь (комсомол) України.

Закрити академію булоб якось незручно, треба було її здеправувати, розложити знутра та поважну наукову установу під претекстом нібн корисних реформ у всеукраїнських розмірах перемінити на ділі в станицю воюючого комунізму. Замісць бути осередком поважної та дослідчої науки, академія мала стати агітаційним пунктом комуністичної освіти.

Пішло передусім про знищення двох перших відділів, що працювали безпосередно для розбудови української духової культури, бо праця третього відділу загальнолюдських наук не була для червоних грізною. Тому й перші атаки на академію йшли під кличем обмежити надто розбудовані інститути двох перших відділів та розбудувати працю третого відділу — математичних, природничих та технічних наук, бо ті мовляв потрібні для господарчої розбудови України. Тому жадали обмеження праці в обох перших українiстичних відділах. Таких жадань очевидно ніхто й не думав ставити до російської академії наук, яка собі вела спокійну наукову працю зовсім як за царату. Дальші домагання йшли в тім напрямі, щоб академія займалася теж популярними викладами. Отже йшло про це, щоб обнизити її науковий рівень та працю академії звести на неправильні шляхи. Вкінці, й то найважніше, жадали, щоб в склад академіків допустити комуністів, навіть хоч вони не мали за собою ніяких наукових праць. Нових академіків мали право вибирати тільки дотеперішні академіки, одначе кожний знав, що на такого кандидата комуністичного „вченого" ніякий шануючий себе науковець, українець він чи росіянин, не буде голосувати і в члени академії вони не перейдуть. Тому жадала комуністична партія, щоб ...кандидатів на членів академії могли ставляти робітничі організації. Це вже був очевидно повний абсурд, глупота нечутана ніде в світі, щоб незнавці науки рішали про наукову вартість кандидата на члена академії; але для знищення української наукової установи й таке жадалося.

Проти тих жадань боронилася академія кілька літ. Мабуть й Народний Комісаріят Освіти не дуже енергійно натискав. Можемо це вносити з пізніших подій, бо комісарем освіти був вже тоді Микола Скрипник, старий правда комуніст, але всежтаки щирий українець. Він теж мав амбіції, щоби поза академією робити щось для української науки і треба признати, що немов для шляхотної конкуренції з академією багато робив.

Як шеф державної влади, що мала нагляд над освітним та культурним життям Радянської України, покликав він до життя у своїм комісаріяті окремий уряд: Головне Управління Науки, на чолі якого поставив навіть некомуніста українського вченого мовознавця Синявського. Йому формально підлягала й академія, одначе її самоуправи ні Скрипник, а тим менше Синявський, не хотіли насильно ломити. Це „Головуправнауки" покликало до життя по більших містах України так звані Дослідні Катедри, немов окремі наукові інститути з поодинокими ученими на чолі. Треба признати, що з невеликими вимками ті дослідні катедри як прим. Історична Дослідна Катедра проф. Багалія в Харові, або Історично-Економічна проф. Слабченка в Одесі робили майже таку саму роботу і в тім самім дусі, що й поодинокі інститути академії. Тільки від часу до часу мусіли висказати якусь похвалу в сторону большевицького уряду більше, ніж це практикувалося в академії.

ВІДЗНАЧЕННЯ ЗА ПОДВИГИ.—Віцеадмірал Вилієм Ф. Галсі, командант південно-пацифічної фльоти, стає повним адміралом і складає присягу, яку йому проводить капітан Бравнинґ.

Одначе самоуправа академії а також корисна праця Наукових Дослідних Катедр дістали таки сильний удар 1928 року. Натиск компартії на Комісаріят Освіти був такий великий, що в тім році уряд зробив в академії радикальні потягнення, свого роду замах на самоуправу академію. Народний Комісаріят Освіти розвязав управу академії та наказав вибрати нову управу, більше склонну йти на жадання комісаріяту та накинув їй новий статут. Президентом став акад. Заболотний. Правда, це не комуніст, але людина хора та слабої волі, хоч поважний вчений природник-мікробіольог.

До академії влучено досвідні катедри по більших містах України, що було радше корисним ніж шкідливим для української науки, бо тим способом в склад академії увійшло понад 30 нових членів, в тім лише 6 комуністів, між ними сам комісар освіти Скрипник, Шліхтер та знаний галичанам большевицький погромщик Затонський. Мабуть, щоб не дразнити громадської опінії, а може таки завдяки Скрипникови, академію перезвано з „Української" на „Всеукраїнську Академію Наук" а в звязку з тим покликали в склад академії кількох західних українців: акад. Возняка, Щурата, Студинського, Філ. Колессу з Галичини та Смаль-Стоцького, Івана Горбачевського і Стан. Дністрянського з Праги. Академія властиво не багато стратила, тільки зискала. Добула всеукраїнський характер.

В новій реформі академії було теж багато зла. Першим злом була ячейка комуністів-академіків, яка розпочала тепер боротьбу внутрі за „радянізацію" академії.

Дальше як головне завдання праці академії поставлено вже тепер не працю для розвою вселюдської та української науки, тільки наукову працю в дусі комуністично-діялектичного матеріялізму, офіціяльної релігії комуністичної партії. Та найбільшою шкодою для академії було те, що новий статут академії постановляв, що кандидатів на членів академії відтепер могли ставити робітничі орґанізації; їх представники могли брати участь не тільки в публичних засіданнях, але навіть на засіданнях Управи та в той спосіб тероризувати всяку вільну думку висказувану вченими для добра академії та науки взагалі на терені самоїж таки академії.

Всі ті лихі наслідки реформи з 1928 року по моїй думці — невтралізувала всежтаки кілька наступних років поважна особа народного комісаря, академіка Миколи Скрипника, бо за президентури акад. Заболотного остав в академії та в спокою Михайло Грушевський та Сергій Єфремів; деякі нові академики, дотеперішні керманичі дослідних катедр (як Слабченко з Одеси), навіть скріпили національний елемент в академії. Тому видання академії в р. 1929 ще не багато ріжнилися від видань попередних років. Нагла зміна прийшла аж 1930 року, коли викрито на терені академії учасників тайної протибольшевицької організації Спілки Визволення України з акад. Єфремовим на чолі.

Доперва історія висвітлить колись скільки правди було у конспірації Спілки Визволення України проти радянської влади, а скільки провокації. Досить, що заінсценізований на велику скалю процес з акад. Єфремовом на чолі, з Слабченком та кількома другими, дав притоку комуністичній ячейці в академії до ґенеральної атаки проти українських членів некомуністів. З академії усунули навіть Мих. Грушевського, що з тим усім абсолютно не мав нічого спільного.

Саме в тім часі помер президент академії акад. Заболотний; президентом вибрано серед загального тероризування комуністичного вожаку, свіжо введеного академика Богомольця, який повів академію наук прямо до руїни. Українознавчим студіям нова управа завдала смертельний удар тим, що скасовала перший Історично-Фільоґьоґічний та другий Соціяльно-Економічний відділ. На їх місце утворила один відділ Соціяльно-Економічний побіч першого тепер Природничо-Технічного. Всі інститути до студій української культури як не закрила, то прямо скарикатуризувала. Видавництва двох перших відділів теж зліквідувала; закрили теж знаменитий українознавчий науковий журнал „Україна", що його видавав акад. Грушевський.

Саму концепцію історії України акад. Грушевського узнали тепер в академії за еретичну і кожен хто хотів уратувати свою посаду в академії, а може й голову, мусів складати понижаючі людську гідність заяви, що — мовляв він — „доси блукав, бо дав себе звести на бездоріжа фальшивого і тенденційною буржуазно-націоналістичною псевдо-наукою М. Грушевського".

Не стало увязнених академіків, Єфремова та других українiстів, і зараз зачалося „вичищування" української мови та наближування її до мови „старшого брата — русского народу". Внутрі академії комуністичні, москвофільські елементи повели безпощадну боротьбу проти правдивих оборонців науки; на поміч закликали собі звичайно вулицю. Можна собі представити, як виглядало таке засідання академії, коли на засідання тої святині науки стала приходити товпа запаморочених комуністичним дурманом робітників та вченим людям диктувала, як то вони мають повнити свою наукову роботу.

(Дальше буде).

КОЖНИЙ СВІДОМИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дна 21. грудня 1942. р. помер у 64. році життя

ЯКІВ САЙ,

довголітний член Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270 У. Н. Союзу в Джерзі Сіті, Н. Дж.

Покійний походив із села Карів, пов. Рава Руська, Галичина. До У. Н. Союзу вступив у 1908. році. Полишив у смутку жену Ксеню, дочку Марію і чотири внуки: Ольгу, Наталку, Михайла і Романа та зятя Антона.

Похорон відбудеться в четвер, 24. грудня, в годині 9. рано, з дому жалоби, 88 Carlton Ave., Jersey City, до церкви св. Ап. Петра і Павла, Greene & Sussex Sts.

В. Й. П.!

Микола Пігура, секр.

У СПРАВІ РІЗДВЯНИХ ПОЗДОРОВЛЕНЬ

ЯК ПОПЕРЕДНІХ РОКІВ, ТАК І ЦЬОГО РОКУ

ВИЙДЕ ДНЯ 6. СІЧНЯ 1943. РОКУ

СПЕЦІЯЛЬНЕ

РІЗДВЯНЕ ЧИСЛО

„СВОБОДИ"

у збільшенім форматі

ЯК ПОПЕРЕДНІХ РОКІВ, ТАК І ЦЬОГО РОКУ

це спеціяльне Різдвяне число „Свободи" дасть нагоду ВІДДІЛАМ У. Н. СОЮЗУ Й ІНШИМ ТОВАРИСТВАМ, ВІДДІЛОВИМ УРЯДНИКАМ І УКРАЇНСЬКИМ І ІНШИМ БИЗНЕСМЕНАМ пригадатися своїм приятелям, знайомим і покупцям відповідним Різдвяним поздоровленням.

Щоби такі поздоровлення могли бути зложені в відповідній формі, вони мають бути в адміністрації „Свободи"

Найдалі до 31. грудня 1942.

ТАРЗАН, ч. 689. Дивний союзник.

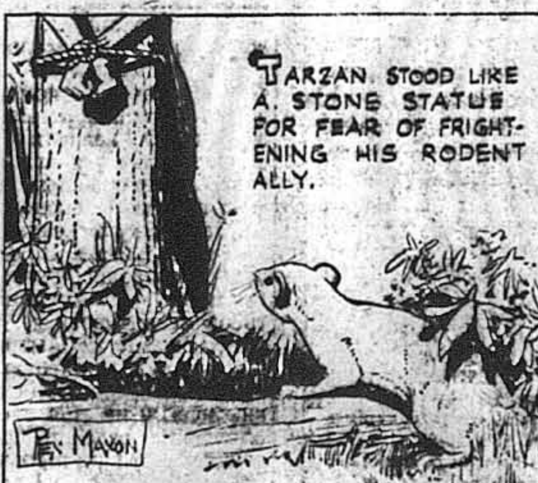
Моряки привязали Тарзана до дерева шнурком. Вони ужили до того моряцького вузла, до котрого руки Тарзана не могли досягнути.

По якімсь часі такого безнадійного очікування Тарзан завважив лісового щура. Йому прийшла до голови думка, в котру він сам не дуже вірив, що сповниться.

Та він всетаки попробував. Він нігтем зранив один свій палець і опісля той кровавий палець притулив до шнурка. Шнурок наситився його кровю.

Щур занюхав кров і почав розглядатись довкруги. Тарзан стояв непорушно, мов камінна статуя, щоб не застрашити щура. Це був його „союзник".